בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תקכ"ט

פרשת
נצבים וילך
תשפ"ו

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 073-388-6654, בארה"ב: 605-477-4445

חַסְדֵי ה' יְתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת **נִצָּבִים וַיֵּלֶךְ** - הַשַּׁבָּת הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה, וַאֲנַחְנוּ מִתְכּוֹנְנִים לִקְרַאת הַיּוֹם הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ **רֹאשׁ־הַשָּׁנָה**, שֶׁלִּימְּדָנוּ רַבֵּינוּ זַ"ל שֶׁהוּא יוֹם שֶׁתָּלוּי בּוֹ כָּל הַשָּׁנָה וְכָל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם.

רַבֵּינוּ אָמַר שֶׁהוּא קִיבֵּל מַתָּנָה מִן הַשָּׁמַיִם לָדַעַת מַה זֶּה 'רֹאשׁ־הַשָּׁנָה', וַאֲנַחְנוּ - בְּתוֹר תַּלְמִידִים וּמְקוֹרָבִים שֶׁל רַבֵּינוּ - אָמְנָם אֵין אָנוּ יוֹדְעִים מִסּוּדוֹת עִנְיָנִים אֵלֶּה, אֲבָל מִתְנוֹצֵץ בָּנוּ קְצָת שֶׁאָם רַבֵּינוּ אָמַר '**כָּל הָעִנְיָין שֶׁלִּי הוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ תָּלוּי בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ**' - אֲנַחְנוּ מְבִינִים קְצָת מֵרָחוֹק בְּמַה מְדוּבָּר...

וְהַשַּׁבָּת הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה הִיא פָּרָשַׁת '**נִצָּבִים וַיֵּלֶךְ**', וּכְשֶׁם שֶׁאָמַרְנוּ בְּדָרְךְ־רֶמֶז בְּפָרָשַׁת כִּי־תֵצֵא וְכִי־תָבוֹא - '**כִּי תֵצֵא לְאוּמָן**' וְ'**כִּי תָבוֹא לְאוּמָן**', כֵּן אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ וְלוֹמַר '**נִצָּבִים וַיֵּלֶךְ לְאוּמָן**'...

פָּרָשָׁתֵנוּ פּוֹתַחַת: "**אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם**", וְאִיתָא בְּדִבְרֵי צַדִּיקִים שֶׁזֶּהוּ כָּרוּז הַמַּכְרִיז עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה: אַתֶּם נִצָּבִים **הַיּוֹם** כֻּלְּכֶם - '**הַיּוֹם**' סוֹבֵב עַל **רֹאשׁ־הַשָּׁנָה**, שֶׁבְּיוֹם זֶה 'כָּל בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיְךָ כִּבְנֵי מָרוֹן', וּמְקַבְּלִים אֶת כָּל עִנְיְנֵי הַשָּׁנָה - הַמְתָּקַת הַדִּינִים וְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה; **הַכֹּל תָּלוּי בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה!**

וְאָדָם צָרִיךְ לָקַחַת אֶת זֶה בִּרְצִינוּת, וּבִפְרָט עַתָּה - בַּשַּׁבָּת הָאַחֲרוֹנָה וּבַשָּׁבוּעַ

הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה, וּתְחִילָה עַל הָאָדָם לָדַעַת שֶׁאֲפִלּוּ־פַּעַם לֹא מְאוּחָר, וּצְרִיכִים לָקַחַת זֹאת בְּרְצִינוּת וּלְהָבִין שֶׁאֲנַחְנוּ מְכִינִים עַצְמֵנוּ לִקְדוּשָׁה גְּדוֹלָה, וְאֵיךְ אֲנַחְנוּ נִרְאִים?... **אֵיךְ נִרְאִים הַפָּנִים שֶׁלָּנוּ?!...**

וְהִנֵּה, מַה דַּהֲוָה - הֲוָה, כִּי אִם אָדָם יַתְחִיל לַחְשׁוֹב 'בֶּאֱמֶת מַה אִתִּי?... אֲנִי מִתְבַּיֵּישׁ מְאֹד'... הַכֹּל כְּדֵי שֶׁיִּיקַח עַצְמוֹ עַכְשָׁיו בַּיָּדַיִים בְּרְצִינוּת - **בּוֹאוּ נַתְחִיל מֵעַכְשָׁיו! הָבָה וְנִרְאֶה שֶׁלְּכָל־הַפָּחוֹת הַשָּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה לֹא יֵלֵךְ לְבַטָּלָה! מוּבָא מִצַּדִּיקִים, שֶׁבַּשָּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת כָּל הַשָּׁנָה!**

זֶהוּ: **"אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם"**; וּמַהוּ **'לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם'**? זוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל הָאָדָם בְּחַיָּיו - שֶׁיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הָעִנְיָן שֶׁל **"לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם"**, וּכְדִבְרֵי הָרמ"א בְּתְחִילַת הַשו"ע: **'שִׁוִּיתִי ה' לְנֶגְדִּי תָּמִיד הוּא כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים'**; וּמַמְשִׁיךְ בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים אֵיךְ שֶׁהָאָדָם יַחְשׁוֹב תָּמִיד שֶׁהַקָּבָ"ה עוֹמֵד לְנֶגְדּוֹ, וְלֹא יִשְׁכַּח חַ"ו אֶת הַקָּבָ"ה. וְאָכֵן, זוֹ בְּוַודַּאי מַדְרֵגָה גְּבוֹהָה אִם אָדָם זוֹכֶה לְגִילּוּי גָּדוֹל כָּזֶה שֶׁתָּמִיד שֵׁם הַוָּי"ה עוֹמֵד לִפְנֵי עֵינָיו, אֲבָל גַּם אִם עֲדַיִין לֹא בְּמַדְרֵגָה זוֹ - יִזְכּוֹר תָּמִיד **'הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אִתִּי!'**.

רַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר (לִיקו"מ ח"ב סִימָן יב),

שֶׁכְּשֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַשֶּׂהוּ, עָלָיו לַחְשׁוֹב לִפְנֵי־כֵן 'אִם הַקָּבָ"ה נִמְצָא שָׁם עִמִּי - אֲנִי עוֹשֶׂה, וְאִם לָאו - אֵינֶנִּי עוֹשֶׂה'; וְהִנֵּה דְּבָרִים אֵלֶּה נִשְׁמָעִים בַּתְּחִילָה כְּדָבָר גָּדוֹל מְאֹד - שֶׁאָדָם זוֹכֶה לִרְאוֹת גִּילּוּי שְׁכִינָה וְשֵׁם הוי"ה מֵאִיר לְפָנָיו, וַאֲזַי יוֹדֵעַ הַאִם לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַהוּא אוֹ שֶׁלֹּא, אֲבָל זוֹ מַדְרֵגָה שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ... וּמַהוּ אֲפוֹא הַלִּימּוּד 'לְמַעֲשֶׂה' בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ אֵלֶּה?

מוֹהֲרָא"ש הַקָּדוֹשׁ הָיָה תָּמִיד מַסְבִּיר: 'אִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא שָׁם' הַכַּוָּונָה שֶׁהָאָדָם מְיַישֵּׁב עַצְמוֹ וְחוֹשֵׁב "הַאִם מַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה עַכְשָׁיו זֶה דָּבָר הַמְקוּבָּל כִּבְיָכוֹל עַל הַקָּבָ"ה אוֹ שֶׁלֹּא?" - וְאָכֵן, הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא שֶׁאָדָם יִבְדּוֹק הַאִם זֶה דָּבָר **הַמְקוּבָּל לִפְנֵי הַהֲלָכָה...** אָדָם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן: **'אֵיךְ אֲנִי מִתְנַהֵג?' 'מַה הַהִתְנַהֲגוּת שֶׁלִּי?' 'הַאִם מַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה עַכְשָׁיו זֶה הָגוּן לִפְנֵי הַקָּבָ"ה?'...**

וּכְבָר לִימְּדוּנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר **'לֹא עַם־הָאָרֶץ חָסִיד'**, וְאִם אָדָם אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ הֲלָכָה - הוּא עָלוּל רח"ל 'לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה זִמְרִי וּלְבַקֵּשׁ שָׂכָר כְּפִינְחָס'... הוּא אֲפִילּוּ לֹא מַתְחִיל לָדַעַת מַה מּוּתָּר וּמַה אָסוּר... וְלֹא מְדַבְּרִים מִמִּישֶׁהוּ רָחוֹק מִיַּהֲדוּת לְגַמְרֵי, מְדוּבָּר עַל אָדָם שֶׁהוּא פָּשׁוּט לֹא לָמַד וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ! **אִם אֵינֶנּוּ לוֹמֵד - מֵהֵיכָן יֵדַע?...** וְלָכֵן זֶהוּ הַדָּבָר **'רֹאשׁ**

וְרֹאשׁוֹן - לַחֲזֹר הַרְבֵּה עַל הַלָּקָה פְּשׁוּטָה!

וְאָדָם שֶׁלֹּא זוֹכֶה לָזֶה, וְהוֹלֵךְ בִּשְׁרִירוּת לִיבּוֹ, עַל זֶה כְּתִיב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים כט, יז): **"פֶּן יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם ה' אֱלֹהֵינוּ"**, וּמַמְשִׁיךְ הַפָּסוּק: **"וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת"** - הוּא יִשְׁמַע אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַכְּתוּבִים **"וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ"** - אוֹמֵר רַשִׁ"י: **'בְּמַרְאוֹת לִבִּי, כְּלוֹמַר מַה שֶּׁלִּיבִּי רוֹאֶה לַעֲשׂוֹת'**; הוּא מִתְנַהֵג כְּפִי שֶׁלִּיבּוֹ אוֹמֵר לוֹ'...

וְאָכֵן, יֵשׁ דָּבָר כָּזֶה שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְלֵב קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, וּמְדַבֵּר דְּבָרִים טוֹבִים, וּמַדְרִיכוֹ בַּדֶּרֶךְ הַנָּכוֹן מַה לַּעֲשׂוֹת, וּכְמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בִּלְשׁוֹן רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ וּשְׁאָר צַדִּיקִים: **"לִבִּי אוֹמֵר לִי"**; וַאֲזַי צְרִיכִים לְהַקְשִׁיב לְדִבְרֵי הַלֵּב, וְכִדְאִיתָא בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ זַ"ל (לִיקּוּ"מ ח"א סִימָן קלח) עַל הַפָּסוּק שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בַּיָּמִים אֵלֶּה - מר"ח אֱלוּל עַד שמח"ת - בְּמִזְמוֹר כ"ז (פס' ח): **"לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי"** - **כִּי עִקַּר הָאֲלקוּת בַּלֵּב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "צוּר לְבָבִי"; וּמִי שֶׁהוּא "בַּר לְבָבָ", בִּבְחִינַת "וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי", יוּכַל לֵידַע עֲתִידוֹת, עַל יְדֵי מַה שֶּׁהַלֵּב אוֹמֵר לוֹ, שֶׁהוּא דִּבְרֵי ה' מַמָּשׁ.**

וְאֵיךְ אָדָם זוֹכֶה לְזַכֵּךְ אֶת לִיבּוֹ עַד שֶׁיִּשְׁמַע מִלִּיבּוֹ אֶת דִּבְרֵי ה'? **עַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקָּבָ"ה!** וְכַמְּבוֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ זַ"ל - לִיקּוּ"מ ח"א סִימָן קנ"ו - עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים נא, יב) **"לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי"**, מַסְבִּיר רַבֵּינוּ: אֵיךְ זוֹכִים לְ**"לֵב טָהוֹר"**? ע"י 'רִיבּוּי דִּיבּוּרִים' - שֶׁאָדָם מְדַבֵּר וּמְלַהֵב וּמְחַמֵּם אֶת הַלֵּב שֶׁלּוֹ עִם הַרְבֵּה דִּיבּוּרִים לְהַקָּבָ"ה, בָּזֶה הוּא מְזַכֵּךְ אֶת הַלֵּב!

וְהַזְּמַן לָזֶה הוּא בְּחוֹדֶשׁ אֱלוּל; **חוֹדֶשׁ אֱלוּל הוּא זְמַן שֶׁצְּרִיכִים לָמוּל אֶת 'עָרְלַת הַלֵּב'!** עַל חוֹדֶשׁ אֱלוּל נֶאֱמַר הַפָּסוּק בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים ל, ו): "וּמָל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ", כִּי מְגִלָּה רַבֵּינוּ (לִיקּוּ"מ ח"א סִימָן קמא) אֲשֶׁר **"אֶ"ת לְ'בָבְךָ' וְ'אֶת לְ'בַב" ר"ת 'אֱלוּל'**; וּכְשֵׁם שֶׁיֶּשְׁנָהּ **עָרְלַת הַגּוּף** שֶׁצְּרִיכִים לְהָסִיר בְּעֵת בְּרִית־מִילָה, וּמְרַמֵּז עַל הַקְּלִיפָּה שֶׁצְּרִיכִים לִכְרוֹת וּלְהָסִיר כְּדֵי שֶׁתִּתְגַּלֶּה הַקְּדוּשָׁה - כֵּן יֶשְׁנָהּ **עָרְלַת הַלֵּב** שֶׁצְּרִיכִין לְהָסִיר, שֶׁהִיא טִפְּשׁוּת הַלֵּב, וּכְלִשּׁוֹן הַתַּרְגּוּם עַל פָּסוּק זֶה: 'וְיַעְבֵּד יְיָ אֱלָהָךְ **יָת טַפְּשׁוּת לִבָּךְ**'; וְזוֹ הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל חוֹדֶשׁ אֱלוּל.

וְאֵיךְ זוֹכִין בֶּאֱמֶת לָמוּל אֶת עָרְלַת הַלֵּב? ע"י רִיבּוּי דִּיבּוּרִים לְהַקָּבָ"ה! **'מִילָה'** יֵשׁ לָהּ שְׁתֵּי מַשְׁמָעוּיוֹת: **לָמוּל** אֶת הָעָרְלָה, וְכֵן **לוֹמַר** אֵיזֶה דִּיבּוּר - שֶׁזֶּה נִקְרָא **"מִילָה"** [כמ"ש (ש"ב כג, ב): **"וּמִלָּתוֹ עַל לְשׁוֹנִי"**], וְזֶה מַה שֶּׁמְּקַדֵּשׁ וּמְזַכֵּךְ אֶת לֵב הָאָדָם!

כָּל דִּיבּוּר שֶׁאָדָם מוֹצִיא מִפִּיו זֶה מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם עַד שֶׁיּוּכַל לְהַגִּיעַ לְמַדְרֵגָה שֶׁל **"לִבִּי אוֹמֵר לִי"** ע"י תְּחוּשַׁת־הַלֵּב!

רַק צְרִיכִים לְהִיזָּהֵר מְאֹד שֶׁזֶּה לֹא הָיָה סְתָם דִּמְיוֹן; **כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁמִּסְתּוֹבְבִים עִם דִּמְיוֹנוֹת** - וְכִלְשׁוֹן רַשַׁ"י הַנַּ"ל: 'בִּשְׁרִירוּת לִבִּי אֵלֵךְ' - 'בְּמַרְאוֹת לִבִּי, כְּלוֹמַר מַה שֶּׁלִּיבִּי רוֹאֶה לַעֲשׂוֹת'; **וּמַה הַלֵּב שֶׁלְּךָ 'רוֹאֶה לַעֲשׂוֹת'?... ה' יִשְׁמוֹר... נוֹהֵג בְּהֶפְקֵרוּת וּמִשְׁתּוֹלֵל... אַתָּה לֹא שׁוֹלֵט עַל הַלֵּב שֶׁלְּךָ!**

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים: **צַדִּיקִים לְבָם בִּרְשׁוּתָם, וְהָרְשָׁעִים הֵם בִּרְשׁוּת לִבָּם**; וְאִם נִכְנָס לוֹ בַּלֵּב לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה דָּבָר שֶׁל שְׁגָעוֹן [הֵם רַבִּים עַד אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְפָרְטָם...], וּמַחְלִיט כָּךְ לְהִתְנַהֵג - זֶה מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה... וְאֵין חִילּוּק מִיהוּ - יֶלֶד, בָּחוּר, אַבְרֵךְ, פִּתְאוֹם מַחְלִיט כָּכָה לְהִתְנַהֵג... **מַה אַתָּה עוֹשֶׂה?! אֵיפֹה קִיבַּלְתָּ אֶת זֶה?!... אֲבָל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ הַדְרָכָה בְּחַיָּיו, וְהוּא לֹא זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְצַדִּיקִים וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד 'תַּדְרִיכֵנִי אוֹתִי מַה לַּעֲשׂוֹת', וְהוֹלֵךְ אַחַר שְׁרִירוּת לִבּוֹ, הוּא יָכוֹל לְהַגִּיעַ לִידֵי דְּבָרִים לֹא רְאוּיִים...** וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ זַ"ל (לִיקּוּ"מ ח"ב סִימָן יט), שֶׁכְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר הַ'חוֹכְמוֹת' שֶׁלּוֹ, הוּא יָכוֹל לָבוֹא לְהַרְבֵּה רָעוֹת, רח"ל... **אָדָם צָרִיךְ כ"כ הַרְבֵּה רַחֲמִים לְזַכֵּךְ אֶת הַלֵּב שֶׁלּוֹ, וְשֶׁיֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג - בְּדֶרֶךְ־אֶרֶץ וּבְמִידּוֹת טוֹבוֹת!**

וְהָעִיקָּר - אָדָם צָרִיךְ לִשְׁמוֹר מְאֹד לֹא לְהָצִיק לַשֵּׁנִי וְלֹא לִגְרוֹם צַעַר לְמִישֶׁהוּ אַחֵר! **זֶה כ"כ כּוֹאֵב לִרְאוֹת אָדָם שֶׁמִּשְׁתּוֹלֵל וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה־שִׁגָּעוֹן וְכוּ', וּבִפְרָט מָצוּי הַדָּבָר אֵצֶל בַּחוּרִים וִילָדִים - אֵין לָהֶם מַה לַּעֲשׂוֹת, וּמִשְׁתּוֹלְלִים...** וְלִפְעָמִים מִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי 'יִצְרִין בִּישִׁין' - לִגְנוֹב רח"ל, וּמָתַי? בְּשַׁבָּת! רח"ל... **אֵלּוּ דְּבָרִים נוֹרָאִים וּמַפְחִידִים אֵיךְ הַיֵּצֶר־הָרַע יָכוֹל לְטַשְׁטֵשׁ וּלְבַלְבֵּל אֶת מוֹחַ־הָאָדָם עַד שֶׁיַּגִּיעַ לְמַצָּבִים כָּאֵלּוּ רח"ל...**

אִיסּוּר גְּנֵיבָה הוּא הָאִיסּוּר הֲכִי חָמוּר! רַבֵּינוּ אוֹמֵר בְּסֵפֶר הַמִּידּוֹת (אוֹת גְּנֵיבָה וּגְזֵילָה סִימָן א) דְּבָרִים חֲמוּרִים מְאֹד עַל 'מִי שֶׁנִּפְתָּה לִבּוֹ לִגְזוֹל'! הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת בְּחוּמְרַת הַגַּנָּב - שֶׁהוּא עוֹשֶׂה 'עַיִן שֶׁל מַעְלָה כְּמוֹ עַיִן שֶׁל מַטָּה', כִּי הוּא חוֹשֵׁב שֶׁאַף־אֶחָד לֹא רוֹאֶה, וְהוּא לֹא מֵשִׂים־אֶל־לִיבּוֹ שֶׁהַקָּבָּ"ה רוֹאֵהוּ תָּמִיד!

וּבִפְרָט בְּיָמֵינוּ, שֶׁיֵּשְׁנָן 'מַצְלֵמוֹת' בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת, וְהִנֵּה הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁלֹּא רוֹאִים אוֹתוֹ, אֲבָל אח"כ רוֹאִים הֵיטֵב בַּמַּצְלֵמָה **בְּדִיּוּק** מַה הוּא עוֹשֶׂה... **הַיֵּצֶר־הָרַע יָכוֹל כ"כ לְשַׁגֵּעַ אֶת הָאָדָם שֶׁיַּגִּיעַ לִידֵי דְּבָרִים כָּאֵלֶּה חֲמוּרִים, וַאֲפִילּוּ בְּשַׁבַּת־קוֹדֶשׁ! אֵלּוּ דְּבָרִים נוֹרָאִים וּמַפְחִידִים שֶׁאֵין לוֹ לָאָדָם שׁוּם שְׁלִיטָה עַל עַצְמוֹ כְּלָל וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי**

שִׂיגְעוֹנוֹת - יֶלֶד, בָּחוּר, אַבְרֵךְ, כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָינוֹ...

מִמֵּילָא עַל זֶה שֶׁיֵּשׁ לְךָ יֵצֶר־הָרַע - אֵין שׁוּם טְעָנוֹת, כִּי הֲלֹא נוֹלַדְתָּ עִם יֵצֶר־הָרַע, **וְכָרְגִיל עַל לְשׁוֹנֵינוּ לוֹמַר, שֶׁאֵין טַעֲנָה עַל הָאָדָם מַדּוּעַ יֵשׁ לוֹ יֵצֶר־הָרַע - הֲרֵי הוּא נוֹלַד עִם הַיֵּצֶר־הָרַע** [וּכְמַאֲמָרָם ז"ל עה"פ "כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו" - 'מִשֶּׁנִּבְרָא לָצֵאת מִמְּעֵי אִמּוֹ'], **רַק הַשְּׁאֵלָה הִיא 'מָה אַתָּה עוֹשֶׂה' עִם הַיֵּצֶר־הָרַע!** אִיתָא בַּגְּמָרָא (ב"ב טז.) עַל אִיּוֹב שֶׁהוּא **'בִּיקֵּשׁ לְפָטְרוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ מִן הַדִּין'** בְּטַעֲנָה עַל בְּרִיאַת הַיֵּצֶר־הָרַע וּמַה יְּכוֹלִין לַעֲשׂוֹת נֶגֶד זֶה וְכוּ', **אֲבָל בֶּאֱמֶת יַחַד עִם זֶה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם יֵצֶר־הָרַע - הוּא מְקַבֵּל ג"כ כּוֹחוֹת לְהִילָּחֵם עִם הַיֵּצֶר־הָרַע!** וּבִפְרָט כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהִיכָּנֵס לְעוֹלָם הַמִּצְוֹוֹת וְנַעֲשֶׂה 'בַּר מִצְוָה' וּמְקַבֵּל יֵצֶר טוֹב - יֵשׁ לוֹ סִיּוּעַ נִפְלָא בָּזֶה...

נִמְצָא שֶׁהָאָדָם נִמְצָא בְּ'מִלְחָמָה' עַל הַיֵּצֶר־הָרַע, וְהִנֵּה אָמְנָם לִפְעָמִים נוֹצְחִים בַּמִּלְחָמָה, אֲבָל לִפְעָמִים יֵשׁ כִּשְׁלוֹנוֹת... וְרַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר (לִיקּוּ"מ ח"א סִימָן רלג) שֶׁיֵּשׁ לְהַקָּבָ"ה כְּבָיְכוֹל הֲנָאָה וְנַחַת־רוּחַ מִן הַמִּלְחָמָה הַזֹּאת!

וְזוֹ לְשׁוֹן רַבֵּינוּ שָׁם: **'כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְהִרְהוּרִים, וְהוּא מִתְחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וּמְנַצֵּחַ אוֹתָם, יֵשׁ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תַּעֲנוּג גָּדוֹל מְזֶה, וְהוּא יָקָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמָשָׁל שֶׁיֵּשׁ אֵצֶל הַמְּלָכִים לִפְעָמִים בְּיוֹמָא דְּסִגָּרָא, הֵם מַנִּיחִין כַּמָּה חַיּוֹת שֶׁיְּנַצְּחוּ זֶה עִם זֶה, וְהֵם עוֹמְדִים וּמִסְתַּכְּלִים, וְיֵשׁ לָהֶם תַּעֲנוּג גָּדוֹל מִן הַנִּצָּחוֹן, כְּמוֹ־כֵן הַמַּחֲשָׁבוֹת הֵם בָּאִים מִבְּחִינַת הַחַיּוֹת, וּמַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְהוֹרוֹת, וּמַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְמֵאוֹת, וּמַנִּיחִים בְּכַוָּנָה מִלְּמַעְלָה שֶׁיְּנַצְּחוּ זֶה עִם זֶה, וְיֵשׁ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תַּעֲנוּג גָּדוֹל כְּשֶׁהָאָדָם מִתְגַּבֵּר עַל הַחַיּוֹת טְמֵאוֹת וּמְנַצֵּחַ אוֹתָם'.**

כִּי כֵּן הָיָה מָצוּי בִּזְמַנָּם, שֶׁהָיוּ מַכְנִיסִים שְׁנֵי שְׁוָורִים אוֹ שְׂאָר בַּעֲלֵי־חַיִּים אֶל תּוֹךְ מָקוֹם אֶחָד, וַאֲלָפִים צוֹפִים בָּהֶם נֶאֱבָקִים אֶחָד בַּשֵּׁנִי עַד שֶׁהָאֶחָד הוֹרֵג אֶת חֲבֵרוֹ, וְכוּלָּם מוֹחֲאִים כַּפַּיִים בְּשִׂמְחָה... וּבְזַמֵּנֵינוּ עוֹשִׂים אוֹתוֹ דָּבָר רַק עִם אֲנָשִׁים - שֶׁמַּכְנִיסִים שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁהֵם כְּמוֹ שׁוֹר... וְהֵם נוֹתְנִים אֶחָד לַשֵּׁנִי 'אֶגְרוֹפִים' וְכוּ' עַד שֶׁהָאֶחָד מַפִּיל אֶת חֲבֵרוֹ וְכוּלָּם מוֹחֲאִים כַּפַּיִים וּשְׂמֵחִים וְכוּ', **וְזֶה מַמָּשׁ שִׂיגָּעוֹן, וְהוּא עִנְיָן שֶׁל 'רְצִיחָה' מַמָּשׁ, וְגַם אִלּוּ שָׁמוֹחֲאִים כַּפַּיִים הֵם רוֹצְחִים... וְכִי זֶה הַתַּעֲנוּג שֶׁלְּךָ - לִרְאוֹת דָּם נִשְׁפָּךְ וְכוּ'?!... זֶה מַמָּשׁ עִנְיָן שֶׁל 'רְצִיחָה'!**

וּבִימֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, יְכוֹלִים לְתַקֵּן גַּם אֶת הָעִנְיָין שֶׁל 'רְצִיחָה', וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי הָאֲרִ"י הַקָּדוֹשׁ, שֶׁיֵּשׁ אַרְבַּע פְּעָמִים

שֶׁתּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר - הַתְּקִיעוֹת שֶׁלִּפְנֵי מוּסָף, תְּקִיעוֹת בְּתִפִּילַת הַלַּחַשׁ, הַתְּקִיעוֹת שֶׁל חֲזָרַת הש"צ, וְהַסֵּדֶר הָאַחֲרוֹן הוּא בְּאֶמְצַע קְדִישׁ 'תִּתְקַבֵּל', וְאִלּוּ אַרְבַּעַת הַזְּמַנִּים הֵם מְאֹד מְרוּצִים בַּשָּׁמַיִם, וּבָהֶם יָכוֹל הָאָדָם לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל!

וּמוּבָא בְּ'כִתְבֵי הָאֲרי"', שֶׁהָיָה הָאֲרִיזַ"ל מִתְוַוְדֶּה אָז; דְּהִנֵּה אִיתָא שֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר עֲוֹוֹנוֹת בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - כְּדֵי לֹא לְעוֹרֵר קִטְרוּג, אֲבָל בְּתִקְיעַת שׁוֹפָר - הָיָה הָאֲרִיזַ"ל מִתְוַוְדֶּה, וּכְעֵדוּת ר' חַיִּים וִיטָאל: **'כָּךְ נָהַג מוֹרִי, שֶׁהָיָה מִתְוַוְדֶּה בְּלַחַשׁ בֵּין הַתְּקִיעוֹת'**[א].

וּמוּבָא בְּדִבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, שַׁעַר הַשּׁוֹפָר, פ"ג), שֶׁאַרְבַּעַת הַפְּעָמִים שֶׁתּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר - קוֹדֶם מוּסָף, בְּתִפִּילַת הַלַּחַשׁ, בַּחֲזָרַת הַש"צ וּבַקַּדִּישׁ הָאַחֲרוֹן - הֵם זְמַנִּים שֶׁאֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת כָּל הַפְּגָמִים וְאֶת כָּל הָעִנְיָנִים!

דְּהִנֵּה הָעֲוֹוֹנוֹת הֵכִי חֲמוּרִים נִקְרָאִים בִּכְלָלְיוּת: **עֲבוֹדָה זָרָה, גִּילּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים**; אוֹמֵר הָאר"י הַקָּדוֹשׁ: בִּתְקִיעוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת [הַנִּקְרָאוֹת 'תְּקִיעוֹת דְּמְיוּשָׁב'] אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת עֲוֹוֹן **'עֲבוֹדָה זָרָה'**. וְהִנֵּה לְיִמְדָּנוּ רַבֵּינוּ זַ"ל (לִיקּוּ"מ ח"א סִימָן סב) בְּשֵׁם הַבַּעַשְׁ"ט הַקָּדוֹשׁ, אֲשֶׁר **'עֲבוֹדָה זָרָה'** אִיֵּנָּה דָּוְוקָא 'לְהִשְׁתַּחֲוֹוֹת לְצֶלֶם' - עַל זֶה לֹא נֶחְשַׁד שׁוּם יְהוּדִי... וְזֶה חַסְדֵּי ה' יִתְבָּרַךְ, כִּי אָכֵן פַּעַם הָיָה יֵצֶר־הָרַע חָזָק לָזֶה, וְהַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (יוֹמָא סט:) שֶׁהִתְפַּלְּלוּ וּבִיטְּלוּ אֶת זֶה; אַךְ עֲדַיִין שַׁיָּיךְ עִנְיָן שֶׁל 'עֲבוֹדָה זָרָה' - אוֹמֵר רַבֵּינוּ בְּשֵׁם הַבַּעַשְׁ"ט הַקָּדוֹשׁ - כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בֶּאֱמוּנָה חַ"ו, שֶׁמִּתְקַיֵּים "וְסַרְתֶּם" אֲזַי "וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים", חַ"ו, שֶׁנִּכְנָס בָּאָדָם כָּל מִינֵי שְׁאֵלוֹת וּסְפֵקוֹת - 'לָמָּה הַקב"ה עָשָׂה לִי כָּכָה? אֲנִי רָצִיתִי כָּכָה וְקָרָה לִי כָּכָה'... **זֶה פְּגַם־אֱמוּנָה וּמְמֵילָא פְּגַם־עֲבוֹדָה־זָרָה!**

מוֹהֲרָא"ש הָיָה תָּמִיד חוֹזֵר וְאוֹמֵר: **"אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁ'כָּכָה' לוֹ"! - כָּכָה!** לִשְׁאוֹל שְׁאֵלוֹת - זֶה שַׁיָּיךְ לַגּוֹיִים, **"לָמָּה - יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם"**, אָדָם שֶׁשּׁוֹאֵל כָּל הַזְּמַן שְׁאֵלוֹת: 'רָצִיתִי כָּךְ וְכָךְ, וְלָמָּה קָרָה לִי כָּךְ וְכָךְ?!'... וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת עִם עַצְמוֹ, וְהוּא 'אוֹכֵל' אֶת עַצְמוֹ, וּמַאֲשִׁים אֶת עַצְמוֹ, וּמַאֲשִׁים אֶת אֲחֵרִים - אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ... **בִּמְקוֹם**

א. וְאֵין לָנוּ מוּשָׂג בִּכְלָל מַה הָיָה "הַוִּידּוּי" שֶׁל הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ... עַל מַה כְּבָר צָרִיךְ הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ לְהִתְוַוְדּוֹת?... **אֲבָל בָּאֱמֶת הַדְּבָרִים הֵכִי דַּקִּים וּקְטַנִּים נֶחְשָׁבִים בְּעֵינֵי צַדִּיקִים כַּעֲוֹוֹנוֹת...** וְכֵן אִיתָא הַרְבֵּה בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ 'נוֹעַם־אֱלִימֶלֶךְ', שֶׁאֲצֶל הַצַּדִּיקִים הַדָּבָר הֵכִי קָטָן הוּא כְּמוֹ עָוֹון, וּכְמוֹ שֶׁפֵּירֵשׁ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים לב, ב): **"אַשְׁרֵי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב ה' לוֹ עָוֹון"** - **אַשְׁרֵי אָדָם** שֶׁכַּאֲשֶׁר **לֹא יַחְשֹׁב ה'**, וְשָׁכַח לְרָגַע מֵהַקָּבָּ"ה, אֲזַי זֶה **לוֹ עָוֹון** - אֲצְלוֹ עָוֹון הֵכִי גָּדוֹל... זֶה בָּאֱמֶת כּוֹאֵב לוֹ אֵיךְ שָׁכַח לְרָגַע וְהִסִּיחַ דַּעַת מֵהַקָּבָּ"ה... אַשְׁרֵי אָדָם כָּזֶה! דְּבָרִים כָּאֵלֶּה נֶחְשָׁבִים בְּעֵינֵי צַדִּיקִים לְעָוֹון! וְזֶה הַהֶסְבֵּר בַּ"וִידּוּי" שֶׁל הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ.

לְהָבִין שֶׁהַקב"ה מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְכָל דָּבָר וְדָבָר מוּשְׁגָּח! א"כ אָמְנָם 'רָצִיתִי כְּךָ וְכָךְ, אֲבָל הַקב"ה רָצָה אַחֶרֶת'... **וְזוֹ כָּל הָעֲבוֹדָה שֶׁל הָאָדָם - לַעֲשׂוֹת אֶת הָרָצוֹן שֶׁל הַקב"ה,** וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּנוּסַח 'קַדִּישׁ': "בְּעָלְמָא דִּי בְרָא **כִּרְעוּתֵיהּ**" - **'רְעוּתֵיהּ'** זֶה עִנְיָן שֶׁל **רָצוֹן**, הַיְינוּ "בָּעוֹלָם שֶׁבָּרָא הַקב"ה **כִּרְצוֹנוֹ**" [כָּךְ מַסְבִּיר רַבֵּינוּ], הַקב"ה בָּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְקַיֵּים אֶת הָעוֹלָם בְּכָל עֵת וּבְכָל רֶגַע "**כִּרְעוּתֵיהּ**" - כִּפְי רְצוֹנוֹ!

כָּל דָּבָר שֶׁנַּעֲשֶׂה בָּעוֹלָם־הַזֶּה וּבְכָל־הָעוֹלָמוֹת - זֶה רְצוֹן הַקב"ה, וְהָעֲבוֹדָה שֶׁל הָאָדָם הִיא "בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ" - תְּבַטֵּל אֶת הָרָצוֹן שֶׁלְּךָ, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל הֵכִי מוּשְׁלָם וַהֵכִי טוֹב...

כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר - גַּם אִם הָאָדָם **רָצָה** מַשֶּׁהוּ, וּ'לְמַעֲשֶׂה' זֶה לֹא קָרָה כִּפְי שֶׁרָצָה, מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת? **עָלָיו לְהַחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ: הַקב"ה כָּךְ רָצָה? זֶהוּ זֶה! אֲנִי מְבַטֵּל אֶת הָרָצוֹן שֶׁלִּי!** אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אֶת הַלִּימּוּד הַזֶּה - הוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ רַחֲמָנָא לִיצְלַן... הוּא עוֹמֵד עַל רְצוֹנוֹ - 'אֲנִי רָצִיתִי כָּכָה, וְרָצִיתִי כָּכָה'! וּמַאֲשִׁים אֶת עַצְמוֹ, מַאֲשִׁים אֶת הָאֲחֵרִים וְכוּ', **וְזֶה פֻּגַּם־אֱמוּנָה! זֶה פֻּגַּם־עֲבוֹדָה־זָרָה!** לָמָּה? כִּי בְּמָקוֹם לַעֲבוֹד אֶת הַקב"ה וְלָדַעַת שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג כִּפְי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ - הוּא פֻּגַּם בָּזֶה...

אוֹמֵר הָאר"י הַקָּדוֹשׁ: **בִּ'תְקִיעוֹת־דִּמְיוֹשָׁב'** **מְסוּגָּל מְאֹד לְהִתְעוֹרְרוּת עַל פֻּגַּם־אֱמוּנָה וּלְתַקֵּן אֶת פֻּגַּם־עֲבוֹדָה־זָרָה!**

וּכְשֶׁמְּדַבְּרִים מֵ'**אֱמוּנָה**' - זֶה הוֹלֵךְ יַחַד עִם '**אֱמוּנַת חֲכָמִים**', כִּי 'אֱמוּנַת חֲכָמִים' זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אוֹתָנוּ לֶאֱמוּנָה בְּהַקב"ה! הַחֲכָמִים וְהַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ לִימּוּדֵי אֱמוּנָה! "**וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ**" - **כְּדֵי לְהַגִּיעַ לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה בְּהַקב"ה מוּכְרָחִים לְהִתְקָרֵב לַצַּדִּיקִים! הַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ אֶת הַלִּימּוּדִים הָאֵלּוּ!**

כִּי אִם אָדָם אֵינֶנּוּ זוֹכֶה לִהְיוֹת מְקוֹרָב לַצַּדִּיקִים, מִתְקַיֵּים אֶצְלוֹ "**בִּשְׁרִירוּת לִבּוֹ אֵלֵךְ**" - הוּא עוֹשֶׂה '**מַה שֶּׁלִּיבּוֹ אוֹמֵר לוֹ**'... אֲבָל תִּתְבּוֹנֵן לְרֶגַע: **אֵיזֶה לֵב יֵשׁ לְךָ?!... אִם הָיָה לְךָ בֶּאֱמֶת לֵב־טָהוֹר - מִמֵּילָא, אֲבָל הַלֵּב שֶׁלְּךָ מָלֵא זֶבֶל וְלִכְלוּךְ רח"ל, וְאֵיךְ אַתָּה יָכוֹל לְהַגִּיד '**לִבִּי אוֹמֵר לִי**'?!... הַלֵּב שֶׁלְּךָ מְטוּשְׁטָשׁ לְגַמְרֵי! וְעָלֶיךָ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַקב"ה שֶׁתִּזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבְּלִיבְּךָ, וְשֶׁתִּזְכֶּה לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה!**

וְהַזְּמַן מְסוּגָּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ עַל זֶה - אוֹמֵר הָאר"י הַקָּדוֹשׁ - בְּעֵת תְּקִיעַת שׁוֹפָר, בְּעֵת '**תְּקִיעוֹת־דִּמְיוֹשָׁב**'.

מִמְּשִׁיךְ הָאר"י הַקָּדוֹשׁ וְאוֹמֵר, שֶׁבִּשְׁעַת '**תְּקִיעוֹת־הַלַּחַשׁ**' הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן **פֻּגַּם 'גִּילּוּי עֲרָיוֹת'**, שֶׁזֶּה כּוֹלֵל עִנְיָן שֶׁל פֻּגַּם הַבְּרִית רַחֲמָנָא לִיצְלַן, וְכָל הַ'יִּצְרִין בִּישִׁין' שֶׁל

תַּאֲוֹוֹת נִיאוּף, ה' יִשְׁמוֹר; **עַל כָּל זֶה אֶפְשָׁר לְהִתְוַוּדּוֹת אָז בְּלַחַשׁ, וְאָז אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׁ מֵהַקב"ה שֶׁיִּמְחַל לָנוּ! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים הָמוֹן כַּפָּרָה, מְחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, וְאָז הוּא הַזְּמַן לְבַקֵּשׁ עַל זֶה - שֶׁהַקב"ה יִמְחַל לָנוּ - בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאָז הַקב"ה מְרַחֵם עָלֵינוּ וּמוֹחֵל לָנוּ...**

וְאָכֵן, מִצַּד אֶחָד רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא 'יוֹם הַדִּין', אֲבָל מַה צְּרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּ'יוֹם הַדִּין'? לְבַקֵּשׁ: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ! לֹא רָצִינוּ חַס וְשָׁלוֹם לַחֲטֹא, אֶלָּא יֵצֶר־הָרָע גָּדוֹל יֵשׁ לָנוּ, וַאֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים מְחִילָה!'...**

מַמְשִׁיךְ וְאוֹמֵר הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ: בַּתְּקִיעוֹת שֶׁתּוֹקְעִים בַּחֲזָרַת הש"ץ שֶׁל מוּסָף, אָז הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן אֶת פְּגַם רְצִיחָה - **שְׁפִיכוּת דָּמִים**, שֶׁזֶּה כּוֹלֵל אֶת כָּל הָעִנְיָן שֶׁל כַּעַס וַחֲרוֹן־אַף, שֶׁאָדָם לֹא שׁוֹלֵט עַל עַצְמוֹ וְהוּא בָּא לִידֵי כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ עַד שֶׁיּוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ רַחֲמָנָא לִיצְלַן...

וּלְצַעֲרֵנוּ, דְּבָרִים כָּאֵלֶּה עוֹבְרִים עָלֵינוּ הַרְבֵּה - שֶׁאָדָם לֹא יוֹדֵעַ לְהִשְׁתַּלֵּט עַל עַצְמוֹ... הוּא נִכְנָס לְאֵיזֶה כַּעַס וְהַקְּפָדָה, וְהוּא לֹא שׁוֹלֵט עַל זֶה... וְזֶה מָצוּי בְּעִיקָּר בְּתוֹךְ הַבַּיִת - אָדָם לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהַנְהִיג בַּיִת! אֵין לוֹ שׁוּם 'רֶגֶשׁ' לָדַעַת אֵיךְ צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג בַּבַּיִת! הוּא לֹא יוֹדֵעַ שֶׁצְּרִיכִים שֶׁיִּהְיֶה שִׂמְחָה בַּבַּיִת - שֶׁזּוֹ נִקְרֵאת 'זוּגִיּוּת בְּרִיאָה', כְּשֶׁיֵּשׁ שִׂמְחָה בַּבַּיִת! יֵשׁ שִׂמְחָה הֵן מִצַּד הַבַּעַל וְהֵן מִצַּד הָאִשָּׁה - כָּל אֶחָד מְנַסֶּה לְשַׂמֵּחַ אֶת הַשֵּׁנִי, זוֹ נִקְרֵאת 'זוּגִיּוּת אֱמִיתִית'! וְלֹא שֶׁהַבַּעַל חַי אֶת הַחַיִּים שֶׁלּוֹ, וְהָאִשָּׁה חַיָּה אֶת הַחַיִּים שֶׁלָּהּ, וְהֵם כְּמוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים הַגָּרִים תַּחַת קוֹרַת גַּג אַחַת... וְעוֹד הַבַּעַל טוֹעֵן: 'אֲנִי לֹא מֵצִיק לָהּ; אֵינֶנִּי מַפְרִיעַ לָהּ'... אֲבָל אֵיךְ כָּל הַהִתְנַהֲגוּת שֶׁלְּךָ?! אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת 'לְמִדָּן' וּ'מְקוּבָּל' וְ'צַדִּיק', אֲבָל אֵין שׁוּם "הִתְחַלָּה" לְהָבִין אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בַּבַּיִת... זֶה דָּבָר מָצוּי מְאֹד - שֶׁאֵין לוֹ לְאָדָם שׁוּם יְדִיעָה בִּכְלָל אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בַּבַּיִת! וְלָמָּה? כִּי הוּא לֹא קִיבֵּל הַדְרָכָה מִפִּי צַדִּיקִים שֶׁמְּלַמְּדִים אוֹתָנוּ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, וּמַה זֶּה גּוֹרֵם? שֶׁיֵּשׁ כָּל מִינֵי כַּעַס וְהַקְּפָדוֹת - הוּא בְּכַעַס, אִשְׁתּוֹ בְּכַעַס, וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם זֶה... הוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת...

וְהָעֲבוֹדָה שֶׁל הָאָדָם הִיא לַעֲקוֹר אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁמַּגִּיעַ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה שֶׁזּוֹכִים לְתִקּוּעַ בַּשּׁוֹפָר - **וְאָז הוּא הַזְּמַן שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל! לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּבָּ"ה עַל תִּיקּוּן הַמִּידּוֹת! שֶׁאָדָם לֹא יִהְיֶה רוֹצֵחַ ח"ו!** מַה הַכַּוָּנָה 'רוֹצֵחַ'? שֶׁלֹּא אִכְפַּת לוֹ מֵהַשֵּׁנִי כְּלָל... **אֵיךְ אַתָּה לֹא מְפַחֵד?!...** וְאָכֵן יֵשׁ לְךָ יֵצֶר־הָרָע גָּדוֹל, אֲבָל כָּל עוֹד הַיֵּצֶר־הָרָע הוּא בְּעַצְמְךָ - בֵּינְךָ לְבֵין הַקָּבָּ"ה, עָלֶיךָ לַעֲבוֹד הַרְבֵּה שֶׁתִּזְכֶּה לְהִינָּצֵל מִמֶּנּוּ, **אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁזֶּה גּוֹרֵם לְךָ לְהָצִיק לַשֵּׁנִי וְלִגְרוֹם**

לוֹ רַע - הֵן 'מִילּוּלִית' וְהֵן 'פִּיזִית' - עָלֶיךָ לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד! יֵשׁ אָדָם שֶׁלֹּא אִכְפַּת לוֹ, וְהוּא זוֹרֵק אֲבָנִים עַל אֲנָשִׁים אוֹ עַל אוֹטוֹבּוּסִים - **מַה יֵּשׁ לְךָ?! אַתָּה מְשׁוּגָּע?! הָאָדָם הַזֶּה לֹא בָּרִיא! פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ - הוּא לֹא בָּרִיא! הוּא צָרִיךְ טִיפּוּל רְצִינִי!**

וְאִם הוֹרִים יוֹדְעִים שֶׁיֵּשׁ כָּזֹאת בְּעָיָה וְלֹא מְטַפְּלִים - זוֹ הָאַשְׁמָה שֶׁל הַהוֹרִים רח"ל! הֵם הֵיְלָדִים שֶׁלְּךָ, וְיֵשׁ לְךָ אַחֲרָיוּת עֲלֵיהֶם! - "לֹא, יֵשׁ לִי יְלָדִים צַדִּיקִים"... **אַתָּה לֹא רוֹאֶה וְלֹא שׁוֹמֵעַ?! אַתָּה חַי בְּעוֹלַם הַדְּמְיוֹן!** אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל, וְהוּא שׁוֹמֵעַ וּמְקַבֵּל, אַזַי מִיָּד אוֹמֵר: 'אֶעֱשֶׂה אֶת הַכֹּל כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הָעִנְיָן'... וְכַמּוּבָן אֵין הַכַּוָּונָה שֶׁהָאָדָם בְּעַצְמוֹ ג"כ יַתְחִיל לְהַכּוֹת וְכוּ' **- לָזֶה צְרִיכִים טִיפּוּל מְקֻצוֹעִי לָדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת עִם יֶלֶד כָּזֶה, אֲבָל לֹא לְהַזְנִיחַ אֶת זֶה וּ"בִּשְׁרִירוּת לִבִּי אֵלֵךְ" - וּמַה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת... מַה אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?! הֵבֵאתָ אוֹתוֹ לָעוֹלָם, וְאַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת! וְאִם אָכֵן אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת - תִּתְיַיעֵץ עִם מִישֶׁהוּ שֶׁהוּא כֵּן יָכוֹל לַעֲזוֹר לְךָ וּלְטַפֵּל בָּעִנְיָן הַזֶּה! אֲבָל אִם לֹא - זֶה יָכוֹל לְהַגִּיעַ חַ"ו לִדְבָרִים מַמָּשׁ לֹא טוֹבִים...**

וְעַל זֶה אוֹמֶרֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: **"וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לִּי כִּי בִּשְׁרִירוּת לִבִּי אֵלֵךְ"** - אֶעֱשֶׂה מַה שֶּׁאֲנִי רוֹצֶה... **אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת: צְרִיכִים לִלְמוֹד וְלָדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג! מַגִּיעַ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, זֶה זְמַן שֶׁצְּרִיכִים לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה!**

נְסַכֵּם אֶת דְּבָרֵינוּ: **'תְּקִיעוֹת־דִּמְיוּשָׁב'** הוּא זְמַן לְכַפֵּר עַל **עֲבוֹדָה־זָרָה, תְּקִיעוֹת דְּלַחַשׁ** הוּא זְמַן לְכַפֵּר עַל **גִּילּוּי עֲרָיוֹת, תְּקִיעוֹת דַּחֲזָרַת הש"צ** עַל פְּגַם **שְׁפִיכוּת דָּמִים**, וְנִשְׁאָר סֵדֶר אַחֲרוֹן שֶׁל תְּקִיעוֹת - בְּקַדִּישׁ 'תִּתְקַבַּל', וּלְאֵיזֶה דָּבָר מְסוּגָּלִים אֵלּוּ הַתְּקִיעוֹת? אוֹמֵר הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ: **אָז הוּא הַזְּמַן לְכַפֵּר עַל פְּגַם־הַדִּיבּוּר - לָשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת!**

וְהָעִנְיָין מְבוֹאָר לְפִי דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרָכִין טו:): **'כָּל הַמְסַפֵּר לָשׁוֹן הָרָע מַגְדִּיל עֲוֹנוֹת כְּנֶגֶד שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְגִילּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים'**; וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּינוּ בְּסֵפֶר־הַמִּידוֹת (אוֹת לָשׁוֹן־הָרָע, סִימָן ב): **'עַל־יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע מַגְדִּיל עֲוֹנוֹתָיו כְּנֶגֶד שָׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת'**; כִּי אָדָם שֶׁמַּפְקִיר אֶת הַפֶּה שֶׁלּוֹ, רַחֲמָנָא לִיצְלַן - יֵשׁ לוֹ פֶּה טָמֵא, פֶּה מְנוּוָּל, פֶּה מֵצִיק, פֶּה שֶׁמְּקַלֵּל, רַחֲמָנָא לִיצְלַן - זֶה **עֲבוֹדָה־זָרָה!** לָמָּה? כִּי הַפֶּה שֶׁלּוֹ גּוֹרֵם לוֹ לִשְׁכּוֹחַ מֵהַקָּבָּ"ה וּלְהָצִיק לַאֲחֵרִים עִם הַדִּיבּוּרִים הָאֵלֶּה, וְזֶה **פְּגַם־אֱמוּנָה!**

וְכֵן זֶה עִנְיָן שֶׁל **גִּילּוּי עֲרָיוֹת** רח"ל, וכמ"ש (קֹהֶלֶת ה, ה): "אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת בְּשָׂרֶךָ" - אָדָם שֶׁהוּא מְדַבֵּר דִּבְרֵי־נִבָלָה

וְכוּ', הוּא פָּגוּם, רַחֲמָנָא לִיצְלַן! **מִפִּיו שֶׁל הָאָדָם יוֹדְעִים בְּדִיּוּק מִי הוּא!** רַבֵּינוּ אוֹמֵר בְּסֵפֶר־הַמִּידוֹת (אוֹת נִיבּוּל פֶּה, סִימָן א): **'מִי שֶׁמְּדַבֵּר נִבּוּל פֶּה - בְּיָדוּעַ שֶׁלִּבּוֹ חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת אָוֶן'**; כִּי הַדִּיבּוּר מְגַלֶּה אֶת מַה שֶּׁבְּלֵב הָאָדָם... וְאָמְנָם הוּא לֹא מִתְכַּוֵּון, אֲבָל כְּבָר יוֹדְעִים הֵיטֵב שֶׁהָאָדָם הַזֶּה הוּא פָּגוּם...

וְכֵן זֶה עִנְיָן שֶׁל **רְצִיחָה**, כִּי ע"י הַדִּיבּוּר יָכוֹל לְהִתְקַיֵּים (יִרְמְיָה ט, ז): **"חֵץ שָׁחוּט לְשׁוֹנָם"**; וְלֹא לִשְׁחוֹט רַק אָדָם אֶחָד... וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבַּהֲרִיגָה יָכוֹל הָאָדָם לַהֲרוֹג אָדָם אֶחָד, אֲבָל ע"י לָשׁוֹן־הָרָע וּרְכִילוּת - זֶה הֵן הָאָדָם שֶׁאוֹמֵר, וְהֵן הָאָדָם שֶׁשּׁוֹמֵעַ וְכוּ', וְזֶה רח"ל עִנְיָן שֶׁל 'רְצִיחָה'...

וְעַל־כֵּן - אוֹמֵר הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ - אַחַר ג' סִדְרֵי הַתְּקִיעוֹת שֶׁכְּנֶגֶד ג' הָעֲבִירוֹת הַחֲמוּרוֹת, צְרִיכִים לְתַקֵּן גַּם אֶת **פְּגַם־הַדִּיבּוּר** בַּתְּקִיעוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת שֶׁבְּתוֹךְ קַדִּישׁ 'תִּתְקַבַּל', וְיִתְוַודֶּה אָז וִיבַקֵּשׁ מְחִילָה עַל פְּגַם־לָשׁוֹן־הָרָע; **כַּמָּה אָדָם צָרִיךְ לִשְׁמוֹר עַל הַלָּשׁוֹן שֶׁלּוֹ! בָּזֶה תָּלוּי הַכֹּל!** וּכְמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ בִּתְחִילַת דְּבָרֵינוּ: **אֵיזֶהוּ אָדָם זוֹכֶה לְטַהֲרַת הַלֵּב? ע"י דִּיבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקָּבָ"ה!** מְדַבֵּר דִּיבּוּרֵי תּוֹרָה, דִּיבּוּרֵי תְּפִילָה, וּבִפְרָט עִנְיָן שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלִּימְּדָנוּ רַבֵּינוּ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד - הוּא מְדַבֵּר 'יָשִׁיר' אֶל הַקָּבָ"ה, וְזֶה מַמָּשׁ מְטַהֵר אֶת הַלֵּב! **רַבֵּינוּ אוֹמֵר שֶׁדִּיבּוּרִים רָעִים הֵם כְּמוֹ אֵשׁ הַשּׂוֹרֶפֶת אֶת הַקְּדוּשָּׁה, וְאִם אָדָם מְחַמֵּם אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּבָ"ה דִּיבּוּרִים טוֹבִים - זֶה שׁוֹרֵף אֶת הַקְּלִיפּוֹת וּמַדְבִּיק אֶת הָאָדָם אֶל הַקָּבָ"ה! דִּיבּוּרִים קְדוֹשִׁים זוֹ הַיְשׁוּעָה שֶׁל הָאָדָם! אַשְׁרֵי אָדָם הַמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקָּבָ"ה!**

הִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹסְעִים לְרַבֵּינוּ, וְעַל מָה נוֹסְעִים לְרַבֵּינוּ? רַבֵּינוּ אָמַר: **'הָעִנְיָין שֶׁלִּי זֶה רֹאשׁ־הַשָּׁנָה'**, וְעוֹד שִׂיחָה אָמַר רַבֵּינוּ: **'הָעִנְיָין שֶׁלִּי זֶה תְּפִילָה'**; וּשְׁנֵיהֶם דָּבָר אֶחָד, כִּי מֵרַבֵּינוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה! **וְעַל זֶה נוֹסְעִים לַצַּדִּיקִים לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - לְקַבֵּל אֶת הַדִּיבּוּרִים שֶׁל רַבֵּינוּ, וְלַעֲסוֹק הַרְבֵּה בִּתְפִילָה! לְקַדֵּשׁ אֶת דִּיבּוּרֵי־פִּינוּ!** וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַגִּישָׁה שֶׁל הָאָדָם אֶל הַנְּסִיעָה לְרַבֵּינוּ - **'אֲנִי צָרִיךְ תִּיקּוּן'!**

כַּמָּה צְרִיכִים לְהִיזָּהֵר כְּשֶׁמַּגִּיעִים לְרַבֵּינוּ לִשְׁמוֹר עַל הַזְּמַן! נִמְצָאִים שָׁם כַּמָּה יָמִים, וּצְרִיכִים לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן וְלֹא לְהִסְתּוֹבֵב סְתָם בְּבַטָּלָה! זָכִינוּ ב"ה בְּמַתְּנַת־חִינָּם לַ'קְלוּיז' הַקָּדוֹשׁ, וְאֵין אֵיפֹה לְהִסְתּוֹבֵב! מֵה'קְלוּיז' אֶל הַצִּיּוּן - הָלוֹךְ וָחָזוֹר, וְזֶהוּ! בַּבִּנְיָין יֵשׁ לְךָ כְּבָר מְקוֹמָה, בֵּית־מִדְרָשׁ, אוֹכֶל, הַכֹּל! לֹא צְרִיכִים לְהִסְתּוֹבֵב! וְלֹא רַק שֶׁלֹּא צְרִיכִים' אֶלָּא "אָסוּר" לְהִסְתּוֹבֵב! וְאִם הוֹרִים לוֹקְחִים אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּהֶם - הֵם מוּכְרָחִים

לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם! לִקְשׁוֹר אוֹתָם בְּשַׁרְשֶׁרֶת! אֵין דָּבָר כָּזֶה לְהָבִיא אֶת הַיֶּלֶד בְּלִי לִשְׁמוֹר וּלְהַשְׁגִּיחַ עָלָיו! זֶה מָקוֹם מְסוּכָּן - בְּכָלָל וּבִפְרָט - וּצְרִיכִים שְׁמִירָה אֲדוּקָה! וְאִם אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא תּוּכַל לְהִשְׁתַּלֵּט עֲלֵיהֶם - רַבֵּינוּ לֹא כִּיוֵּון עַל זֶה, לְהָבִיא אֶת הַיְלָדִים כְּדֵי שֶׁיִּסְתּוֹבְבוּ בְּ'פּוּשְׁקִינָה' אוֹ יַעֲשׂוּ חִילּוּל ה' וְיִזְרְקוּ דְּבָרִים עַל הָרוּסִים... רַחֲמָנָא לִיצְלַן! לֹא עַל זֶה כִּיוֵּון רַבֵּינוּ! אָדָם יוֹדֵעַ וּמַכִּיר אֶת הַיְלָדִים שֶׁלּוֹ, וְאִם יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יוּכַל לְהִשְׁתַּלֵּט עֲלֵיהֶם - יַשְׁאִיר אוֹתָם בָּאָרֶץ עִם הַשְׂגָּחָה - אוֹ שֶׁאַתָּה תִּישָׁאֵר אִיתָּם, אוֹ שֶׁאַשְׁתְּךָ תַּשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם הֵיטֵב, וְזֶהוּ... בָּאִים לְרַבֵּינוּ בִּשְׁבִיל 'תִּיקּוּן הַנֶּפֶשׁ' - אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא צָרִיךְ הַרְבֵּה תִּיקּוּנִים, וְלָכֵן הוּא בָּא לְרַבֵּינוּ, וּבְכָל פַּעַם מַגִּיעַ מֵחָדָשׁ - עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם, וּמִתְוַודֶּה וּמְבַקֵּשׁ מֵרַבֵּינוּ שֶׁיְּעוֹרֵר עָלָיו רַחֲמֵי שָׁמַיִם שֶׁיִּזְכֶּה לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה - עַל זֶה מַגִּיעִים בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְאָז אָדָם זוֹכֶה בֶּאֱמֶת שֶׁמִּתְכַּפֵּר לוֹ...

וּבְפָרָט אִם זוֹכֶה ג"כ לָבוֹא וְלִשְׁמוֹעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר - בְּשָׁנָה זוֹ לֹא תּוֹקְעִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, כִּי חָל בְּשַׁבָּת, וְלֹא תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר, אֲבָל צְרִיכִים לָדַעַת שֶׁכַּאֲשֶׁר לֹא תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר - קְדוּשַׁת שַׁבָּת מְבִיאָה עָלֵינוּ אֶת כָּל הַתִּיקּוּנִים הָאֵלּוּ! תִּ'קְעוּ **בַּ**'חֹדֶשׁ **שׁ**'וֹפָר ר"ת **'שַׁבָּת'**, כִּי בְּתוֹךְ קְדוּשַׁת שַׁבָּת יֵשׁ אֶת כָּל הַתִּיקּוּנִים הָאֵלּוּ, **וּכְשֶׁחָל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּשַׁבָּת - אָדָם צָרִיךְ לַחְשׁוֹב לִבְנֵי מוֹסָף כְּאִילּוּ הוּא תּוֹקֵעַ עַכְשָׁיו בַּשּׁוֹפָר, וּמְבַקֵּשׁ שֶׁיִּמְחֲלוּ לוֹ עַל פֶּגֶם־עֲבוֹדָה־זָרָה, וּבִתְפִילַּת הַלַּחַשׁ מְבַקֵּשׁ עַל מְחִילַּת פֶּגֶם גִּילּוּי עֲרָיוֹת, וּבַחֲזָרַת הש"ץ מְבַקֵּשׁ שֶׁיִּמְחֲלוּ לוֹ עַל פֶּגֶם רְצִיחָה, וּבַקַּדִּישׁ הָאַחֲרוֹן מְבַקֵּשׁ מְחִילָה עַל לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילּוּת...** קְדוּשַׁת שַׁבָּת כּוֹלֶלֶת אֶת הַכֹּל!

וְהִנֵּה, מֵחֲמַת שֶׁרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא שְׁנֵי יָמִים, אֲזַי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי אָכֵן תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר, כִּי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא 'יוֹמָא אֲרִיכְתָּא', וַאֲפִילּוּ אִם הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן חָל בְּשַׁבָּת וְלֹא תּוֹקְעִים - מְחַבְּרִים אוֹתָם בְּיַחַד, וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תּוֹקְעִים, וְאָז הוּא עֵת־רָצוֹן גָּדוֹל מְאֹד לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל!

נָשׁוּב אֶל הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַפָּרָשָׁה: **"אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם"**; וּמוּבָא שֶׁזֶּה הוֹלֵךְ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁאָז כּוּלָּם **נִצָּבִים לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**, וְאָז דָּנִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ - **"רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ"** - כּוּלָּם! רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא יוֹם תְּחִילַּת הַבְּרִיאָה - 'זֶה הַיּוֹם תְּחִילַּת מַעֲשֶׂיךָ', וְ'הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם', וּצְרִיכִים לָקַחַת אֶת זֶה בְּרְצִינוּת! יֵשׁ הַחוֹשְׁבִים שָׁנוֹסְעִים וְזֶה כְּמוֹ טִיּוּל חַ"וּ... **אָדָם צָרִיךְ לָקַחַת אֶת זֶה בְּרְצִינוּת!** וּצְרִיכִים לְהִתְחִיל עִם זֶה **עַכְשָׁיו! עוֹד לִפְנֵי שֶׁנּוֹסְעִים!** הֲרֵי

צְרִיכִים לָלֶכֶת כְּבָר לְרַבֵּינוּ - **"אַתֶּם נִצָּבִים"**, וְאֵיפֹה אַתֶּם נִצָּבִים?!... חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נְדָרִים סד:) **כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר 'נִצִּים' וְ'נִצָּבִים' אֵינָן אֶלָּא דָּתָן וַאֲבִירָם**; כִּי אָדָם שֶׁהוּא ח"ו לֹא מְקוֹרָב לַצַּדִּיקִים, וְלֹא מֵבִין מָה הַמַּצָּב שֶׁלּוֹ בָּאֱמֶת בְּזֶה הָעוֹלָם - זֶה ה"י הֵכִי גָּרוּעַ... אֲבָל כָּאן כְּתִיב "אַתֶּם **נִצָּבִים** הַיּוֹם כֻּלְּכֶם **לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**" - וּכְמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ בִּתְחִילַת דִּבְרֵינוּ: הַ**נִּצָּבִים**' שֶׁלִּפְנֵי צָרִיךְ לִהְיוֹת '**לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**' - לִזְכּוֹר שֶׁאַתָּה תָּמִיד לִפְנֵי הַקָּבָ"ה, וּמֵעַכְשָׁיו אַתָּה מַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה!

מַהִי הַהַתְחָלָה שֶׁל הַיּוֹם? בְּנֵץ הַחַמָּה; וְאָז יֵשׁ מִצְוָה גְּדוֹלָה לִקְרוֹא ק"ש וּלְהִתְפַּלֵּל, וּכְמ"ש (תְּהִלִּים עב, ה): **"יִירָאוּךָ עִם שֶׁמֶשׁ"**; וְהָרֶמֶז בְּמִילַּת '**נֵצָב**' - אוֹתִיּוֹת '**בְּנֵץ**', שֶׁאָדָם מַחְלִיט: '**אֲנִי מַתְחִיל עַכְשָׁיו לְחַיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים!**'...

הִנֵּה הַשַּׁבָּת הַזּוֹ נִקְרֵאת '**שַׁבַּת סְלִיחוֹת**', כִּי אָמְנָם אֵצֶל אחב"י הַסְּפָרַדִּים כְּבָר מר"ח אֱלוּל נוֹהֲגִים לְהַגִּיד סְלִיחוֹת (כְּנֶפֶךְ בשו"ע, וְכֵן הוּא בַּטּוּר), אֲבָל יֵשׁ הַנּוֹהֲגִים לְהַתְחִיל לוֹמַר סְלִיחוֹת הֶחֵל מִמּוֹצָאֵי־שַׁבָּת שֶׁלִּפְנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְכֵן נוֹהֲגִים הָאַשְׁכְּנַזִּים, וְעַל־כֵּן שַׁבָּת זוֹ נִקְרֵאת '**שַׁבַּת סְלִיחוֹת**', וְהָרֶמֶז בָּזֶה שֶׁבְּשַׁבָּת זוֹ הָאַחֲרוֹנָה צָרִיךְ הָאָדָם לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ לִסְלִיחָה, מְחִילָה וְכַפָּרָה, וּלְבַקֵּשׁ מֵהַקָּבָ"ה שֶׁיִּזְכֶּה בָּאֱמֶת לִשְׁמוֹר שַׁבָּת כְּהִלְכָתָהּ, וְ'כָּל הַמְשַׁמֵּר שַׁבָּת כְּהִלְכָתוֹ מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו' (שַׁבָּת קיח:); **בְּזֶה הַשָּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה, אָז הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן! אָדָם יַחְלִיט בְּעַצְמוֹ 'מָה הָיָה אִיתִּי - אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, אֲבָל הִנֵּה אֲנִי צָרִיךְ לִנְסוֹעַ לְרַבֵּינוּ, וְאֵיךְ אֶתְרָאֶה לִפְנֵי רַבֵּינוּ?!'...**

יֵשׁ לָשׁוֹן בַּזּוֹהַר: **"בְּהֵיאַךְ אַנְפִּין אִיעוּל קַמָּךְ"**, פֵּירוּשׁ: '**בְּאֵיזֶה פָּנִים אָבוֹא לְפָנֶיךָ?!**'... וְאָכֵן, אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם חֶשְׁבּוֹן־הַנֶּפֶשׁ - בְּשְׁרִירוּת לִיבּוֹ הוֹלֵךְ, אֲבָל אָדָם שֶׁהוּא מַתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן קְצָת - הוּא מִתְעוֹרֵר מְאֹד: **"מָה אִיתִּי?!"**... וְעַדַיִן לֹא מְאוּחָר! עַכְשָׁיו כְּבָר **יוֹם חֲמִישִׁי**, וּבְעוֹד שָׁבוּעַ אֲנַחְנוּ מְכִינִים לִקְרַאת **עֶרֶב רֹאשׁ־הַשָּׁנָה**... וְאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת: אֲנִי מַתְחִיל מֵעַכְשָׁיו! לֹא יוֹדֵעַ מָה הָיָה אִיתִּי עַד עַכְשָׁיו, עָלַי לְהִתְעוֹרֵר מִן הַשֵּׁינָה שֶׁלֹּא אֶגָּלֶה שֶׁכְּבָר מְאוּחָר חַ"ו...

נָשׁוּב לִלְשׁוֹן פְּסוּקֵי הַפָּרָשָׁה; אוֹמֵר הַפָּסוּק: **"פֶּן יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם ה' אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם"** - וּפֹה כָּתוּב בְּפֵירוּשׁ הָעִנְיָין הַנַּ"ל שֶׁמּוּבָא בְּלִיקּוּטִ"מ ח"ב סִימָן ס"ב בְּשֵׁם הַבַּעַשְׁ"ט הַקָּדוֹשׁ, בְּמַהוּת 'פֶּגֶם עֲבוֹדָה זָרָה' שֶׁאֵינָנָּה דָּווְקָא עֲבוֹדָה זָרָה מַמָּשׁ, אֶלָּא "**וְסַרְתֶּם**" - מִיָּד כְּשֶׁאָדָם רַק סָר קְצָת מִן הָאֱמוּנָה, זֶה כְּבָר נֶחְשָׁב לַעֲבוֹדָה זָרָה;

וְזֶהוּ כָּתוּב פֹּה: 'פֶּן יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שֵׁבֶט **אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם ה' אֱלֹהֵינוּ**' - לֹא כָּתוּב שֶׁהוּא כְּבָר הָלַךְ וְהִשְׁתַּחֲוָה לְאֵיזוֹ עֲבוֹדָה זָרָה... אֶלָּא '**לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם ה' אֱלֹהֵינוּ**', וַאֲזַי '**לָלֶכֶת לַעֲבֹד**' וְגוֹ', שֶׁזֶּה הָעִנְיָין הָאָמוּר - שֶׁמִּתְּחִיל כְּשֶׁאָדָם **סָר** מִן הָאֱמוּנָה, זֶה כְּבָר הַפְּגָם שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה רח"ל.

מְסַיֵּים הַפָּסוּק: "**פֶּן יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה**"; אוֹמֵר רַשְׁ"י: '**שֹׁרֶשׁ מְגַדֵּל עֵשֶׂב מַר כְּגִידִין שֶׁהֵם מָרִים, כְּלוֹמַר מַפְרֶה וּמַרְבֶּה רֶשַׁע בְּקִרְבְּכֶם**'; שֶׁזֶּה מַה שֶּׁהִזְכַּרְנוּ לְעֵיל, שֶׁיֵּשׁ כָּאֵלֶּה בְּנֵי־אָדָם עִם '**רִשְׁעוּת**' - אֵין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת, וְהוּא מַמָּשׁ מִשְׁתַּגֵּעַ... הוּא מַזִּיק לַאֲנָשִׁים, מוֹסֵר אֲנָשִׁים וְכוּ', כָּל מִינֵי שִׁיגְעוֹנוֹת שֶׁיֵּשׁ לִבְנֵי־אָדָם רח"ל, שֶׁזֶּה "**שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה**" - אָדָם לֹא שׂוֹלֵט עַל עַצְמוֹ... וְאָדָם כָּזֶה - קָשֶׁה אֲפִילּוּ לְדַבֵּר אִתּוֹ... הוּא לֹא מֵבִין מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנּוּ... וַאֲפִילּוּ אִם דִּיבַּרְתָּ אִתּוֹ - הוּא שׂוֹמֵעַ, וְאח"כ הוּא חוֹזֵר לָזֶה... בִּגְלַל שֶׁהוּא לֹא בָּרִיא בְּנַפְשׁוֹ!

וְעַל זֶה הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְגַלָּה לָנוּ בַּפְּסוּקִים אֵלֶּה אֵיךְ אָדָם צָרִיךְ לְחַזֵּר בִּתְשׁוּבָה - אֵלּוּ הֵם כָּל הָעִנְיָנִים הַכְּתוּבִים פֹּה.

וְאִיתָא בִּדְבָרֵי צַדִּיקִים: **שֹׁ'רֶשׁ פֹּ'רֶה רֹ'אשׁ וְ'לַעֲנָה** ר"ת '**שׁוֹפָר**'; כִּי הָעִנְיָין שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר הוּא כ"כ גָּדוֹל - שֶׁזֶּה צָרִיךְ לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם וּלְהַגִּיד לוֹ שֶׁאֲפִילּוּ אִם חַ"ו הוּא נִמְצָא בְּמָקוֹם לֹא טוֹב, וְאֶצְלוֹ מִתְקַיֵּים דִּבְרֵי רַשְׁ"י הַנַּ"ל: '**שֹׁרֶשׁ מְגַדֵּל עֵשֶׂב מַר כְּגִידִין שֶׁהֵם מָרִים, כְּלוֹמַר מַפְרֶה וּמַרְבֶּה רֶשַׁע בְּקִרְבְּכֶם**' - יֵשׁ לוֹ מְרִירוּת, וְהוּא עוֹשֶׂה רֶשַׁע רח"ל, **ע"י תְּקִיעַת שׁוֹפָר - אִם יִהְיֶה לוֹ בֶּאֱמֶת הִרְהוּר תְּשׁוּבָה - אֶפְשָׁר לוֹ לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל!**

וְרוֹמֵז כָּאן גַּם רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - '**שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה**' רָמֵז לְ'**שׁוֹפָר**', '**רֹאשׁ**' רָמֵז לְ'**רֹאשׁ־הַשָּׁנָה**, שֶׁאָז הָאָדָם יָכוֹל מַמָּשׁ לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל וְלַהֲפוֹךְ אֶת הַכֹּל! אִם אָדָם הוּא בֶּאֱמֶת רְצִינִי, הוּא יִזְכֶּה לָזֶה!

וּמִילַּת '**וְלַעֲנָה**' עוֹלָה בְּחֶשְׁבּוֹן **קס"א** - שֶׁזֶּה כָּל עִנְיַן הַתְּשׁוּבָה שֶׁל חוֹדֶשׁ אֱלוּל, כְּפִי שֶׁלִּימְּדָנוּ רַבֵּינוּ זַ"ל: "**אִם** אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה" - שֶׁאָדָם רוֹצֶה תָּמִיד לְהַגִּיעַ יוֹתֵר גְּבוֹהַּ לְהַקָּבָ"ה, וְזֶהוּ כָּל הָרָצוֹן שֶׁלּוֹ - לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּבָ"ה! וְזֶה הַסּוֹד שֶׁל "**וְלַעֲנָה**" - **קס"א**, וְרוֹמֵז גַּם לְעִנְיָין '**לֶחֶם עוֹנִי**' שֶׁאוֹכְלִים בְּפֶסַח, שֶׁנִּקְרָא כֵּן ע"ש '**שֶׁעוֹנִין עָלָיו דְּבָרִים הַרְבֵּה**'; וּכְמוֹ שֶׁהָיָה לָנוּ בְּפָרָשַׁת שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר: "**וְעָנִיתָ** וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ" - שֶׁכָּל זֶה מְרַמֵּז עַל הַדִּיבּוּר שֶׁל הָאָדָם, שֶׁעָלָיו לְתַקֵּן אֶת הַדִּיבּוּר שֶׁלּוֹ וּלְחַפֵּשׂ תָּמִיד דִּיבּוּרִים טוֹבִים - לְדַבֵּר לְהַקָּבָ"ה וּלְבַקֵּשׁ! אֵין לָנוּ

דָּבָר אַחֵר!

הַיֵּצֶר־הָרַע הוּא קַיָּים, הַקָּבָּ"ה בָּרָא אוֹתוֹ, אֲבָל מָה אַתָּה עוֹשֶׂה 'נֶגֶד' הַיֵּצֶר־הָרַע? אַל תֹּאמַר 'אֵין לִי כּוֹחַ, וּמַה אוּכַל לַעֲשׂוֹת'... חַ"וּ! הַקָּבָּ"ה אוֹמֵר "בָּרָאתִי יֵצֶר הָרַע, בָּרָאתִי תּוֹרָה תַּבְלִין" - זֶה הַכּוֹחַ נֶגֶד הַיֵּצֶר־הָרַע! וְהָעִנְיָן שֶׁל **'תּוֹרָה'** הוֹלֵךְ תָּמִיד יַחַד עִם **'תְּפִילָה'! יֵשׁ לְךָ יֵצֶר־הָרַע - עַל זֶה לֹא מַאֲשִׁימִים אוֹתְךָ, מַאֲשִׁימִים אוֹתְךָ עַל "מָה אַתָּה עוֹשֶׂה" נֶגֶד הַיֵּצֶר־הָרַע הַזֶּה! הַאִם אַתָּה נוֹתֵן אֶת עַצְמְךָ לְלֶכֶת אַחַר שְׁרִירוּת לִבְּךָ וְעוֹשֶׂה מַה שֶּׁאַתָּה רוֹצֶה - אוֹ שֶׁאַתָּה לוֹקֵחַ אֶת הַ'תַּבְלִין' הַקָּדוֹשׁ - הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה?...**

הִנֵּה אֵלּוּ שֶׁזּוֹכִים לְהִיזָּהֵר כָּל יוֹם בַּשִּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים - זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְלוֹמַר: זָכִיתִי בְּשָׁנָה זוֹ לִלְמוֹד (בְּעֶרֶךְ) 365 דַּפִּים גְּמָרָא בַּבְלִי וִירוּשַׁלְמִי, 365 פְּרָקִים בַּתּוֹסֶפְתָּא וּבַמִּשְׁנָיוֹת, 365 דַּפֵּי זוֹהַר... זֶה נָכֶס וּרְכוּשׁ יָקָר! **אַשְׁרֵי אָדָם שֶׁזָּכָה לִלְמוֹד אֶת הַחוֹבֶרֶת בְּכָל שָׁבוּעַ, וְהוּא יָכוֹל לְהָבִיא מַתָּנָה לְרַבֵּינוּ!**

וְאָכֵן, לֹא צְרִיכִים לְהָבִיא אֶת כָּל הַחוֹבְרוֹת לְאוּמָן... אֲבָל תָּבִיא אֶת הַחוֹבֶרֶת הָאַחֲרוֹנָה! לִפְנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה תִּהְיֶה חוֹבֶרֶת [וְכֵן תִּהְיֶה כְּבָר הַחוֹבֶרֶת הַשְּׁנִיָּיה לְפָרָשַׁת הַאֲזִינוּ, כִּי הַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא כְּבָר תְּחִילַת שָׁבוּעַ פָּרָשַׁת הַאֲזִינוּ], וְהִנֵּה אַתָּה מֵבִיא דּוּגְמָא לְרַבֵּינוּ מִמַּה שֶּׁזָּכִיתָ כָּל הַשָּׁנָה כּוּלָהּ...

וְגַם אִם נַגִּיד שֶׁעַד עַכְשָׁיו לֹא זָכִיתָ - עַכְשָׁיו הוּא הַזְּמַן לְהַתְחִיל! בְּשָׁנָה זוֹ יִהְיוּ בְּעֶזְרַת ה' כַּמָּה סִיּוּמִים בַּתּוֹרָה - לִפְנֵי חַג שָׁבוּעוֹת יִהְיֶה **סִיּוּם הַש"ס הָעוֹלָמִי** בְּעֶזְרַת ה'; הִנֵּה הִתְחַלְנוּ - וְהִנֵּה כְּבָר עוֹשִׂים סִיּוּם... זֶה 'פָּרַח' וְ'עָף' בְּמְהִירוּת... וְכֵן **סִיּוּם יְרוּשַׁלְמִי** יִהְיֶה בְּשָׁנָה זוֹ, וְכֵן **סִיּוּם תּוֹסֶפְתָּא**, וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁזּוֹכִים לַחֲטוֹף בִּזְכוּת שֶׁזּוֹכִים לִהְיוֹת מְקוֹרָבִים לַצַּדִּיקִים - כָּל מַה שֶּׁרַבֵּינוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ... **וְאִם אָדָם זָכָה עַד עַכְשָׁיו - הוּא מַמְשִׁיךְ הָלְאָה! וְאִם עֲדַיִין לֹא זָכָה - הוּא מַתְחִיל! מָתַי? עַכְשָׁיו! בְּסוֹף הַשָּׁנָה! שֶׁלְּכָל־הַפָּחוֹת בְּסוֹף הַשָּׁנָה הוּא מִתְעוֹרֵר 'אָמְנָם לֹא זָכִיתִי עַד עַכְשָׁיו, אֲבָל עַכְשָׁיו אֲנִי מַתְחִיל!'**... וְהוּא יָכוֹל לְהַגִּיד לְרַבֵּינוּ: **'רַבֵּינוּ, הִתְחַלְתִּי עַכְשָׁיו - בְּסוֹף הַשָּׁנָה, וַאֲנִי מְגַלֶּה שֶׁזֶּה הָרָצוֹן שֶׁלִּי, וַאֲנִי רוֹצֶה בְּכָל יוֹם לִלְמוֹד אֶת זֶה, וּבְכָל שָׁבוּעַ לְסַיֵּים אֶת הַכֹּל... זֶה מַה שֶּׁאֲנִי רוֹצֶה לִרְכּוֹשׁ לְעַצְמִי!'...**

הַכְּלָל, ע"י תְּקִיעַת שׁוֹפָר זוֹכֶה הָאָדָם לַהֲפוֹךְ אֶת הַכֹּל, וַאֲפִילּוּ אִם הוּא **"שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה"** - עַכְשָׁיו יֵשׁ דֶּרֶךְ לַהֲפוֹךְ אֶת זֶה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּינוּ: **'שׁוֹפָר'** מִלְּשׁוֹן **שַׁפְּרוּ** מַעֲשֵׂיכֶם!

וּבְעֶצֶם, אֲנַחְנוּ תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר כָּל חוֹדֶשׁ אֱלוּל... וְאָכֵן זֶה דָּבָר נִפְלָא מְאֹד - פְּלָאֵי פְלָאִים! **לֹא מָצִינוּ עוֹד מִצְוָה כָּזֹאת מִכָּל**

הַתרי"ג מִצְווֹת, שֶׁמְּכִינִים אֶל הַמִּצְוָה בְּפוֹעַל מַמָּשׁ בְּמֶשֶׁךְ חוֹדֶשׁ שָׁלֵם - כְּמוֹ תְּקִיעַת שׁוֹפָר!

וְאָמְנָם יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל **לִימּוּד הִלְכוֹת הֶחָג** שְׁלוֹשִׁים יוֹם קוֹדֶם הֶחָג, וְכַמּוּבָא לְעִנְיַין חַג הַפֶּסַח שֶׁצְּרִיכִים לִלְמוֹד אֶת הִלְכוֹת הֶחָג שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי הֶחָג, וְכֵן לִפְנֵי סוּכּוֹת. **וְדֶרֶךְ אַגַּב נַזְכִּיר: זְכִינוּ שֶׁהִדְפִּיסוּ 'שוט"ר קָדוֹשׁ' לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְעַכְשָׁיו הוֹצִיאוּ גַּם לְיוֹם־כִּיפּוּרִים, וְזוֹ עוֹד מַתָּנָה שֶׁיְּכוֹלִים לְהָבִיא לְרַבֵּינוּ! זֶה מַמָּשׁ "עַל טַס שֶׁל זָהָב" - מְאִירַת עֵינַיִים! יֵשׁ אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת מִתּוֹךְ רַמְבַּ"ם, טוּר וְשׁוּלְחָן־עָרוּךְ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְעַכְשָׁיו הוֹצִיאוּ לְיוֹם־כִּיפּוּר, וְאוּלַי נִזְכֶּה שֶׁיִּהְיֶה גַּם־כֵּן לְסוּכּוֹת... אָמְנָם סוּכּוֹת זֶה קְצָת אָרוֹךְ - בְּשׁוֹנֶה מֵרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־כִּיפּוּר שֶׁזֶּה לֹא כ"כ אָרוֹךְ וְאֶפְשָׁר לְאָדָם לְסַיֵּים אֶת זֶה, סוּכּוֹת זֶה כּוֹלֵל אֶת הִלְכוֹת סוּכָּה וְלוּלָב וְכוּ' - וְזֶה קְצָת יוֹתֵר, אֲבָל יֵשׁ זְמַן לִלְמוֹד עַד שִׂמְחַת־תּוֹרָה אוֹ עַד ר"ח חֶשְׁוָון; וְאַל תִּזְרוֹק אֶת זֶה לְתוֹךְ הַגְּנִיזָה - תִּשְׁמוֹר אֶת זֶה לְשָׁנָה הַבָּאָה! הַקָּבָ"ה יִתֵּן אֶת הַבְּרִיאוּת וְהַחַיִים, וְשָׁנָה הַבָּאָה תַּמְשִׁיךְ! זְכִינוּ שֶׁמְּבִיאִים לָנוּ אֶת זֶה בְּצוּרָה כ"כ נִפְלָאָה, וְאָדָם יָכוֹל לִלְמוֹד אֶת כָּל הִלְכוֹת הֶחָג, וְעִי"ז יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל הָעִנְיָנִים... רַבֵּינוּ כ"כ עוֹרֵר עַל לִימּוּד הֲלָכָה, שֶׁעִי"ז אָדָם יוֹדֵעַ מַה הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת! וְאָכֵן צְרִיכִים לִלְמוֹד פְּסַק־הֲלָכָה סוֹפִי מִתּוֹךְ קִיצּוּרֵי־הֲלָכָה, אֲבָל בִּכְלָלִיּוּת - אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִלְמוֹד אֶת הִלְכוֹת הֶחָג מִתּוֹךְ הַחוֹבְרוֹת הָאֵלֶּה 'שוט"ר קָדוֹשׁ', וְכָךְ יֵשׁ לוֹ "שׁוֹטֵר" שֶׁיִּשְׁמוֹר עָלָיו!**

וְכָל זֶה נִכְלָל בִּדְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים **'בָּרָאתִי תּוֹרָה תַּבְלִין'** נֶגֶד הַיֵּצֶר־הָרָע - שֶׁאָדָם מִתְעוֹרֵר לְכָל הַפָּחוֹת עַכְשָׁיו לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ, וְזֶהוּ הַ'תַּבְלִין' וְהַנֶּשֶׁק נֶגֶד הַיֵּצֶר־הָרָע - שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ שִׁיעוּרִים בְּכָל יוֹם!

וְלֹא קָבַעְנוּ לְךָ 'מַקְסִימוּם' כַּמָּה לִלְמוֹד - אַתָּה יוֹשֵׁב בַּכּוֹלֶל וְלוֹמֵד, אַדְרַבָּה! אֶלָּא זֶה בְּגֶדֶר 'מִינִימוּם' - הֲכִי פָּחוֹת... זֶה צִמְצוּם קָדוֹשׁ! וְזֶה מַמָּשׁ 'הַצָּלַת נְפָשׁוֹת'! בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא זָכוּ לִלְמוֹד, וְהִנֵּה ב"ה הִתְחִילוּ... אִם יֵשׁ לְאָדָם אֶת הַצִּמְצוּם הַקָּדוֹשׁ - הוּא בֶּאֱמֶת הִרְוִויחַ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה הַרְבֵּה הַרְבֵּה...

וְעוֹד הַפַּעַם: מוּתָּר לְהָבִיא אֶת הַחוֹבָרֶת הַזֹּאת לְרַבֵּינוּ **'רַבִּי, זָכִיתִי! וַאֲנִי מְקַוֶּוה שֶׁגַּם שָׁנָה הַבָּאָה אֶזְכֶּה בְּעֶזְרַת ה' לְהַגִּיעַ לְכָל הָעִנְיָנִים הָאֵלּוּ - לְסַיֵּים אֶת הַש"ס וְאֶת כָּל הַלִּימּוּדִים הָאֵלּוּ'...** וּלְכָל הַפָּחוֹת תַּתְחִיל! תַּעֲשֶׂה הַתְחָלָה, וְתִהְיֶה רְצִינִי! **לֹא מַעֲמִיסִים עָלֶיךָ דָּבָר גָּדוֹל!** מִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בִּלִימּוּדִים אֵלּוּ - זֶה 'כִּלְאַחַר יָד' וּ'בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא'... **הָיָה לוֹ כ"כ הַרְבֵּה זְמַן שֶׁהוֹלֵךְ לְאִיבּוּד, וְהִנֵּה הוּא זוֹכֶה לְתִפּוֹס פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, דַּף זוֹהַר וְתִיקּוּנִים, פֶּרֶק בְּתנ"ך, דַּף גְּמָרָא...** הוּא אֲפִילוּ לֹא הִרְגִּישׁ אֶת זֶה... וְאָמְנָם הוּא לֹא הִרְגִּישׁ,

אֲבָל בַּשָּׁמַיִם מַרְגִּישִׁים זֹאת הֵיטֵב! **בַּשָּׁמַיִם לֹא שׂוֹכְחִים אֶת זֶה!**

וּבְפָרָט אִם אָדָם זוֹכֶה גַּם לְזַכּוֹת אֶת אֲחֵרִים - אֵין דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה! אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְהָפִיץ אוֹר רַבִּינוּ וּלְזַכּוֹת אֶת אֲחֵרִים - זֶה הַדָּבָר הֲכִי גָּדוֹל! מְזַכִּים אֶת אֲחֵרִים עִם לִימּוּדֵי הבי"ת, וְזֶה מְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים! בְּנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים מַה זֶּה "לִלְמוֹד בֵּית"... וְהַנֶּה מְבִיאִים לוֹ אֶת זֶה, וְזֶה דְּבַר־חִידּוּשׁ אֵצֶל כּוּלָּם... וְאֵיזוֹ שִׂמְחָה יֵשׁ לוֹ! וְזֶה הַשָּׁלוֹם־בַּיִת, וְזֶה הַכֹּל! כִּי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ קֶשֶׁר אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה - כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ וְכָל הַשָּׁלוֹם־בַּיִת מִשְׁתַּנִּים! הָאִשָּׁה אוֹמֶרֶת: 'מַה בַּעֲלִי עוֹשֶׂה כָּל הַיּוֹם - אֵינֶנִּי יוֹדַעַת, הַאִם הוּא לוֹמֵד וְהֵיכָן הוּא לוֹמֵד, אֲבָל זֶה אֲנִי יוֹדַעַת - שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּבַּיִת אֶת הַחוֹבֶרֶת, וְאֶת זֶה הוּא לוֹמֵד!'... **הַשָּׁלוֹם־בַּיִת תָּלוּי בָּזֶה!** הַרְבֵּה נָשִׁים מְסַפְּרוֹת כָּכָה - 'בַּעֲלִי מְקוּשָּׁר לַתּוֹרָה'... אֵיךְ? הוּא "לְמָדָן"? **'אֲנִי לֹא יוֹדַעַת! אֲנִי רַק יוֹדַעַת שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַחוֹבֶרֶת הַזֹּאת, וְהוּא מְסַיֵּים!'..** וְגַם הוּא לוֹקֵחַ אֶת הַיְלָדִים, וּבְיַחַד הֵם לוֹמְדִים אֶת הבי"ת... **אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ!**

וְזֶה הַ**'תּוֹרָה תַּבְלִין'** - הַנֶּשֶׁק נֶגֶד הַיֵּצֶר־הָרָע! וְיַחַד עִם **דִּיבּוּרֵי תּוֹרָה** - גַּם הוּא חָזָק בִּ**דִּיבּוּרֵי תְּפִילָה**, שֶׁזֶּה מַמָּשׁ כְּמוֹ **חִיצִּים** - "כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר" (תְּהִלִּים קכז, ד)! **מוּבָא בְּתִיקּוּנֵי־זוֹהַר, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקָּבָ"ה - מִתְקַיֵּים הַכָּתוּב** (מִשְׁלֵי ז, כג): **"עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ"!** הַ'כָּבֵד' הוּא מָקוֹם וּמִשְׁכַּן הַיֵּצֶר־הָרָע, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּר דִּיבּוּרִים לְהַקָּבָ"ה - זֶה מַה שֶּׁהוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע, עַד שֶׁיָּכוֹל לְהַגִּיעַ לְמַצָּב שֶׁל **"לִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי"** - כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קט, כב); **וְאֵיךְ מַגִּיעִים לְדָבָר כָּזֶה? עַל־יְדֵי דִּיבּוּרִים קְדוֹשִׁים! עוֹד דִּיבּוּר, עוֹד דִּיבּוּר, עוֹד דִּיבּוּר...**

וְעַל זֶה מְעוֹרְרִים אוֹתָנוּ יְמֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - שֶׁאָדָם לוֹקֵחַ אֶת עַצְמוֹ בְּיָדָיו, וּתְקִיעַת הַשּׁוֹפָר מְעוֹרֶרֶת אוֹתוֹ מִן הַשֵּׁינָה! **אָדָם הוּא יָשֵׁן, אֲבָל כְּשֶׁמַּגִּיעַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר!** וְכָךְ אָמַר רַבֵּינוּ פַּעַם עַל עַצְמוֹ, שֶׁכְּבָיְכוֹל כָּל הַשָּׁנָה הָיָה בִּבְחִינַת שֵׁינָה, וּכְשֶׁשּׁוֹמֵעַ שֶׁמַּגִּיעַ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - מִתְעוֹרֵר. רַבֵּינוּ חָרֵי יוֹדֵעַ מַהוּ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וּמְחַכֶּה כְּבָיְכוֹל לִקְדוּשַׁת הַיּוֹם.

רַבֵּינוּ פַּעַם אָמַר שִׂיחָה שֶׁהִיא עַכְשָׁיו בְּגֶדֶר 'לְעוֹלָבָא וּלְמַעֲשֶׂה' (שִׂיחוֹת הר"ן, סִימָן רטו): **'אֶצְלִי הָעִקָּר הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְתֵכֶף כְּשֶׁחוֹלֵף וְעוֹבֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲנִי מַטֶּה אָזְנִי וְשׁוֹמֵעַ אִם מַכִּין בַּכֹּתֶל לְעוֹרֵר לִסְלִיחוֹת לַשָּׁנָה הַבָּאָה'**; כִּי כֵּן הָיָה הַמִּנְהָג, שֶׁהָיָה הַ'שַּׁמָּשׁ שֶׁל הָעֲיָרָה' עוֹבֵר וְדוֹפֵק עַל הַדְּלָתוֹת וְקוֹרֵא **"קוּמוּ לִסְלִיחוֹת!"**... כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִנְהָגִים בָּזֶה - יֵשׁ שֶׁאוֹמְרִים אֶת הַסְּלִיחוֹת בַּחֲצוֹת־הַלַּיְלָה, וְיֵשׁ שֶׁאוֹמְרִים

אֶת הַסְּלִיחוֹת לִפְנוֹת־בּוֹקֶר - לִפְנֵי עֲלוֹת־הַשַּׁחַר, וְהָיָה הַמְמוּנֶּה שֶׁמַּעְיִיר אֶת כּוּלָּם לַאֲמִירַת סְלִיחוֹת [הַיּוֹם יֵ"ש שָׁעוֹן מְעוֹרֵר'... וּבְזַמַּנָּם כָּךְ הָיָה - שֶׁהָלַךְ הַמְמוּנֶּה וְדָפַק עִם פַּטִּישׁ עַל הַבָּתִּים **"קוּמוּ לִסְלִיחוֹת!"...**], וְעַל זֶה אָמַר רַבֵּינוּ, שֶׁמִּיָּד אַחַר שֶׁעוֹבֵר רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - כְּבָר מַטֶּה אוֹזֶן לִשְׁמוֹעַ הַאִם מְעוֹרְרִים שׁוּב לִסְלִיחוֹת [שֶׁמַּתְחִילִין במוצ"ש שֶׁלִּפְנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה כַּנַּ"ל]. כִּי אֵצֶל רַבֵּינוּ הָיָה הָעִיקָּר רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְלָכֵן מִיָּד כְּשֶׁחוֹלֵף רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - מִתְעוֹרֵר עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הַבָּא...

וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עַכְשָׁיו קוֹדֶם "שַׁבַּת סְלִיחוֹת", וּבְמוֹצָאֵי־שַׁבָּת מְעוֹרְרִים לִסְלִיחוֹת, נִמְצָא שֶׁעַכְשָׁיו הוּא הַזְּמַן שֶׁרַבֵּינוּ מְחַכֶּה לוֹ כָּל הַשָּׁנָה... וְעַכְשָׁיו הוּא הַזְּמַן לָקַחַת עַצְמֵנוּ בְּיָדֵינוּ וּלְהִתְעוֹרֵר וּלְבַקֵּשׁ **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לָנוּ לְהַגִּיעַ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְרַבֵּנוּ, וְשֶׁכֻּלָּם יִזְכּוּ לְהַגִּיעַ בְּעֶזְרַת ה'"** - יֵ"ש כָּאֵלֶּה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם מְנִיעוֹת שֶׁזֶּה לֹא תָּלוּי בָּהֶם, הֵם מוּכָנִים אֶל הַנְּסִיעָה, וּכְבָר קָנוּ כַּרְטִיסִים, אֲבָל רַחֲמָנָא לִיצְלַן יֵ"ש גְּזֵירָה, וּצְרִיכִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַגְּזֵירוֹת וּלְבַטֵּל אוֹתָן... אֲבָל אִם מֵאֵיזוֹ סִיבָּה אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְאָדָם - עָלָיו לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלִזְכּוֹר מַה שֶּׁדִּיבַּרְנוּ, שֶׁהַצִּיּוּן שֶׁל רַבֵּינוּ מַגִּיעַ עַד לְכָאן... **הָאָדָם רוֹצֶה לְהַגִּיעַ, וְהוּא הִתְחִיל בְּדַרְכּוֹ - אֲבָל חָסְמוּ לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ, וְהוּא לֹא יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ, יְקַיֵּים הַכָּתוּב בְּקַבָּלַת הַתּוֹרָה** (שְׁמוֹת כד, א)**: "וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק"...** מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָה לְהַר סִינַי, הַזְּקֵנִים וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָיוּ לְמַטָּה, וְעַם־יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹתֵר רְחוֹקִים וְקִיְּימוּ "וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק"... **וַהֲכִי מוּמְלָץ וַהֲכִי טוֹב וּזְכוּת הֲכִי גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בִּיבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב - הַמָּקוֹם שֶׁל רַבֵּינוּ, שֶׁזֶּה קָשֶׁר יָשִׁיר עַד אוּמָן! וְאִם מֵאֵיזוֹ סִיבָּה אִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְהַגִּיעַ - מִכָּאן הוּא מְקוּשָׁר בְּמִלּוֹא מוּבָן הַמִּילָּה! הוּא מְקוּשָׁר לְגַמְרֵי! וּבִפְרָט שֶׁיֵּשׁ פֹּה אֶת הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש!**

הַכְּלָל, בִּזְמַן זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְעוֹרֵר **מֵחָדָשׁ**, וְקוֹל הַשּׁוֹפָר יַעֲקוֹר מִמֶּנּוּ אֶת הַ'שֹּׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה' - כָּל הַשִּׁיגְעוֹנוֹת הַנַּ"ל.

נָשׁוּב לִדְבַר־הַחִידּוּשׁ שֶׁמָּצִינוּ בְּתִקְיעַת שׁוֹפָר - מַה שֶּׁאֵין בְּכָל הַתְּרִי"ג מִצְוֹוֹת, שֶׁיֶּשְׁנָם **שְׁלוֹשִׁים יוֹם** שֶׁבָּהֶם מְקַיְּימִים אֶת **הַמִּצְוָה בְּעַצְמָהּ** בְּתוֹר הֲכָנָה אֶל הַמִּצְוָה! וְכָאָמוּר לְעֵיל - **לִימּוּד הִלְכוֹת הֶחָג** אָכֵן נָהוּג לְהַתְחִיל שְׁלוֹשִׁים יוֹם קוֹדֶם, 'הִלְכוֹת חַג בֶּחָג' - פֶּסַח וְסוּכּוֹת [**וְעַל זֶה הִזְכִּירָנוּ לְעֵיל אֶת עִנְיַן לִימּוּד הַ'שׁוּט"ר' - שֶׁאָדָם זוֹכֶה לִלְמוֹד ר'מב"ם ט'ור ש'ו'לחן עָרוּךְ**], אֲבָל לֹא מָצִינוּ **קִיּוּם מִצְוַת הֶחָג** בְּמֶשֶׁךְ שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי הֶחָג - לְנַעֲנֵעַ אֶת הַלּוּלָב שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי סוּכּוֹת, לֶאֱכוֹל מַצּוֹת שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי פֶּסַח (אַדְרַבָּה, כָּתוּב שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל כְּלָל,

כְּדֵי שֶׁיֹּאכְלֵם לְתַאֲבוֹן), כָּל זֶה לֹא מָצִינוּ כִּי־אִם בְּמִצְוַת שׁוֹפָר - שֶׁזֶּה פֶּלֶא עָצוּם, לִתְקוֹעַ חוֹדֶשׁ שָׁלֵם, וְצַדִּיקִים רָמְזוּ זֹאת בַּפָּסוּק (תְּהִלִּים פא, ד): תִּקְעוּ **"בַּחֹדֶשׁ"** שׁוֹפָר - שֶׁיֵּשׁ **חוֹדֶשׁ שָׁלֵם** שֶׁתּוֹקְעִים בּוֹ בַּשּׁוֹפָר[ב], וּמַדּוּעַ דַּוְוקָא בְּמִצְוַת שׁוֹפָר יֶשְׁנוֹ חוֹדֶשׁ שָׁלֵם שֶׁל הֲכָנָה לַמִּצְוָה? **הַתְּשׁוּבָה הִיא: בְּגִלַּל שֶׁהַמִּצְוָה הַזֹּאת הִיא כ"כ קְדוֹשָׁה וּגְדוֹלָה וְנִשְׂגָּבָה, כְּבָר עַכְשָׁיו מַתְחִילִים לִפְעוֹל אֶת הַתִּיקּוּנִים הָאֵלּוּ!**

אָדָם יַגִּיד: 'אֲנִי שׁוֹמֵעַ אֶת כָּל הַמַּעֲלוֹת שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וּמַה צְּרִיכִים לִפְעוֹל בְּעֵת תְּקִיעַת שׁוֹפָר, א"כ אֲחַכֶּה עַד לְאוֹתָהּ עֵת שֶׁל הַתְּקִיעָה בִּשְׁבִיל לִפְעוֹל זֹאת' - וּבְשָׁנָה זוֹ יוֹצֵא שֶׁזֶּה רַק בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְיַחֲכֶה עַד אָז לְבַקֵּשׁ לְהִיטָהֵר מִפְּגַם עֲבוֹדָה זָרָה - פְּגַם אֱמוּנָה, וְכֵן בַּתְּקִיעוֹת שֶׁל תְּפִילַּת הַלַּחַשׁ יְבַקֵּשׁ מְחִילָה עַל פְּגַם גִּילּוּי עֲרָיוֹת - פְּגַם הַבְּרִית רַחֲמָנָא לִיצְלַן, וְכֵן בַּחֲזָרַת הש"ץ יְבַקֵּשׁ מְחִילָה עַל כַּעַס וּרְצִיחָה וְכוּ', וְכֵן בַּקְּדִישׁ הָאַחֲרוֹן יְבַקֵּשׁ עַל פְּגַם הַדִּיבּוּר - לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת וְכוּ'... **עַל זֶה אוֹמְרִים לְךָ: "תִּקְעוּ 'בַּחֹדֶשׁ' שׁוֹפָר"! תַּתְחִיל עַכְשָׁיו! אַל תְּחַכֶּה! עַכְשָׁיו יֵשׁ אֶת הַתִּיקּוּנִים הָאֵלּוּ! עַכְשָׁיו אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת זֶה! תִּזְכֶּה לִשְׁמוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר, וּכְבָר עַכְשָׁיו תַּעֲסוֹק בִּתְשׁוּבָה!**

זוֹ הַהֲכָנָה שֶׁלָּנוּ לִקְרַאת רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - הַמִּצְוָה הַזֹּאת שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲקוֹר אֶת הַ'שֹּׂרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה'!

וְהִנֵּה, אֵלּוּ שֶׁלּוֹמְדִים אֶת הַ'**שוּט"ר קָדוֹשׁ**' רוֹאִים בְּדִבְרֵי הַטּוּר דָּבָר נוֹרָא; אוֹמֵר הַטּוּר, שֶׁכְּשֶׁאָדָם תּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר מִתְקַיֵּים אֶצְלוֹ **"אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע"** (מ"א ה, יח). וּנְקֻדִּים לוֹמַר: מַדּוּעַ אֲפוֹא תּוֹקְעִים 'תְּקִיעוֹת־דְּמִיּוֹשָׁב' קוֹדֶם מוּסָף? הֲרֵי עִיקַּר הַמִּצְוָה לִתְקוֹעַ בְּשָׁעַת הַתְּפִילָה - אָז עִיקַּר זְמַן הַתְּקִיעָה, בְּעֵת תְּפִילַּת מוּסָף כְּשֶׁמְּבָרְכִים אֶת ג' הַבְּרָכוֹת הַנּוֹסָפוֹת הַמְיוּחָדוֹת לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה: **מַלְכוּיוֹת** ("מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ"), **זִכְרוֹנוֹת** ("זוֹכֵר הַבְּרִית"), **שׁוֹפָרוֹת** ("שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל"), וְעִיקַּר הַמִּצְוָה לִתְקוֹעַ בְּכָל אַחַת מֵהַבְּרָכוֹת, **וּמִנְהָגֵנוּ לִתְקוֹעַ גַּם בִּתְפִילַּת הַלַּחַשׁ** [וְאֵין זֶה מִנְהָג כּוּזָּם, הַלִּיטָאִים לֹא נוֹהֲגִין כָּךְ, אֲבָל עפ"י הָאר"י הַקָּדוֹשׁ תּוֹקְעִים גַּם בִּתְפִילַּת הַלַּחַשׁ] **וּמְחַלְּקִים זֹאת לְג' הַבְּרָכוֹת - מַלְכוּיוֹת, זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת.** וּמַדּוּעַ א"כ תּוֹקְעִים גַּם **לִפְנֵי** תְּפִילַּת שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה? אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא: **'כְּדֵי לְעַרְבֵּב אֶת הַשָּׂטָן'**;

ב. כֵּן מְנֻהַג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, וְכִדְאִיתָא בַּטּוּר (מִי שֶׁזָּכָה לִלְמוֹד אֶת הַטּוּר - יוֹדֵעַ זֹאת), וּמְבִיא שָׁם הַטּוּר שְׁנֵי טְעָמִים לִתְקוֹעַ **בּוֹקֶר וְעֶרֶב**, וְאָכֵן יֵשׁ מְנֻהָג כָּזֶה אֲצֶל חֲסִידִים (נאדבורנה וכו') - שֶׁתּוֹקְעִים גַּם בְּעַרְבִית, אֲבָל הַמִּנְהָג הַמְקוּבָּל שֶׁתּוֹקְעִים רַק בַּיּוֹם - וּכְמוֹ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּעַצְמוֹ, שֶׁתּוֹקְעִים רַק בַּיּוֹם, כִּי הוּא **'יוֹם'** תְּרוּעָה, אֲבָל בַּטּוּר מוּזְכָּר הַמִּנְהָג לִתְקוֹעַ בּוֹקֶר וְעֶרֶב. **וּבֶאֱמֶת אֵלּוּ שֶׁאוֹמְרִים סְלִיחוֹת כָּל חוֹדֶשׁ אֱלוּל, תּוֹקְעִים אָז ג"כ בְּשׁוֹפָר בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה, נִמְצָא שֶׁתּוֹקְעִים גַּם בַּלַּיְלָה...**

וּבְתוֹךְ הַתְּפִילָה הוּא כְּבָר יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַזְּמַן שֶׁתּוֹקְעִים, וְלָכֵן תּוֹקְעִים גַּם קוֹדֶם הַתְּפִילָה - וְהוּא מִתְבַּלְבֵּל וְתוֹהֶה הַאִם הַמָּשִׁיחַ כְּבָר מַגִּיעַ... ועי"ז הוּא לֹא יָכוֹל לְקַטְרֵג בְּשְׁעַת הַתְּפִילָה.

נָשׁוּב לְדִבְרֵי הַטּוּר בְּעִנְיַן תְּקִיעַת שׁוֹפָר, שֶׁאָז מִתְקַיֵּים **"אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע"**, וְאוֹמֵר הַטּוּר שֶׁזֶּה ר"ת **'שׂוֹפָר'** - אֵין **ש**'טן **ו**'אין **פ**'גע **ר**'ע; וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, הַמִּילָה **"אֵין"** לֹא שַׁיֶּכֶת לָרֶאשֵׁי־תֵּיבוֹת **'שׂוֹפָר'**, אֶלָּא רַק **ש**'טן **ו**'אין **פ**'גע **ר**'ע, וְלִכְאוֹרָה הָעִיקָּר הוּא הַמִּילָה **"אֵין" שָׂטָן** - שע"י תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר מְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי וְאֵין אוֹתוֹ... וא"כ אֵיךְ מְבִינִים אֶת הָרֶמֶז הַזֶּה?

אַךְ בֶּאֱמֶת הוּא רֶמֶז נוֹרָא וְנִפְלָא: **כְּפִי שֶׁאָמַרְנוּ, כְּשֶׁמַּגִּיעַ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - מַגִּיעַ הַשָּׂטָן וְרוֹצֶה לְקַטְרֵג; הוּא רוֹצֶה לְהָבִיא 'שִׂקְּיוֹת' שְׁלֵימוֹת שֶׁל עֲוֹונוֹת, וְרוֹצֶה לְהָבִיא אֶת הַלְּבָנָה וְהַשֶּׁמֶשׁ וְכוּ' - וְהִנֵּה הַלְּבָנָה מִתְכַּסָּה, כִּי זֶה ר"ח, הוּא רוֹצֶה לַהֲבִיאָם לְעֵדוּת - אֲבָל הַלְּבָנָה בּוֹרַחַת וְלֹא מוֹצְאִים אוֹתָהּ... "בַּכֵּסֶה" לְיוֹם חַגֵּנוּ - הִיא מְכוּסָּה! הוּא עוֹבֵד לְקַבֵּץ אֶת כָּל שַׂקִּיוֹת הָעֲבֵירוֹת וְרוֹצֶה לְקַטְרֵג. אָז מַה עוֹשִׂים?... הַתְּשׁוּבָה הִיא: ע"י שֶׁאָדָם חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁבֶּאֱמֶת הַיֵּצֶר־הָרַע וְהַשָּׂטָן נִמְצָאִים שָׁם רַק כְּדֵי לִגְרֹשׁוֹ לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל הַפָּסוּק** (שְׁמוֹת יד, י) **"וּפַרְעֹה הִקְרִיב" - 'שֶׁהִקְרִיב אֶת לִיבָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם'; אֲמָנָם יֵשׁ לְאָדָם יֵצֶר הָרַע, אֲבָל דַּווְקָא בִּגְלַל שֶׁיֵּשׁ יֵצֶר הָרַע - אֲרָאֶה לוֹ אֵיךְ אֲנִי מִתְגַּבֵּר וְחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה! וְדַווְקָא בִּגְלַל שֶׁהַשָּׂטָן עוֹמֵד פֹּה - אָדָם זוֹכֶה לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה! הוּא שׁוֹבֵר אֶת לִיבּוֹ לִפְנֵי הַקָּבָּ"ה וּמִתְוַודֶּה וּמְבַקֵּשׁ מְחִילָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה, וַאֲזַי: "אֵין פֶּגַע רָע"!**

ועפ"י זֶה יוּבַן הֵיטֵב מַדּוּעַ הַמִּילָה **"אֵין"** לֹא שַׁיֶּכֶת אֶל הָרָאשֵׁי־תֵּיבוֹת, אֶלָּא רַק **ש**'טן **ו**'אין **פ**'גע **ר**'ע, כִּי אָכֵן הַ**"שָּׂטָן"** הוּא עוֹמֵד שָׁם וְרוֹצֶה לְקַטְרֵג, אֲבָל **"אֵין פֶּגַע רָע"**... הוּא אָמְנָם עוֹמֵד שָׁם - אֲבָל אֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה!

וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אֲמִיתִּית, גַּם הָעֲוונוֹת מִתְהַפְּכִים לִזְכוּיוֹת! נִמְצָא שֶׁמַּה שֶׁהָיָה בַּתְּחִילָה **'שָׂטָן'** - עַכְשָׁיו **'אֵין פֶּגַע רָע'**, וּמִתְקַיֵּים הַכָּתוּב (מִשְׁלֵי טז, ז) **"בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ"** - עַכְשָׁיו הוּא נִהְיָה הָחָבֵר שֶׁלְּךָ...

וּמִמִּילָא מוּבָן מְאֹד הָרֶמֶז שֶׁל הַטּוּר: **'שׂוֹפָר'** רָאשֵׁי־תֵּיבוֹת אֵין **ש**'טן **ו**'אין **פ**'גע **ר**'ע; אֵיךְ מַגִּיעִים לְ**'אֵין'**? בִּגְלַל שֶׁיֵּשׁ אֶת הַ**'שָּׂטָן'**! וּמִמִּילָא **'אֵין פֶּגַע רָע'** כִּי אֲנַחְנוּ זוֹכִים לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה, וְתוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר וּמִתְחָרְטִים עַל כָּל מַה שֶּׁעָשִׂינוּ, וְאָז הוּא לֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת פֶּגַע רָע - הוּא לֹא יָכוֹל לִפְגּוֹעַ בָּנוּ!

מַה זֶּה **'פֶּגַע רַע'**? אֲנַחְנוּ מִתְפַּלְּלִים כָּל יוֹם לְהִינָּצֵל **"מִפֶּגַע רַע"**, וּמוּבָא בְּדִבְרֵי הַשֻּׁל"ה הַקָּדוֹשׁ: **'אֵין רָגַע בְּלִי פֶּגַע'** - הַיְינוּ **'פֶּגַע רַע'** שֶׁל הַיֵּצֶר־הָרַע, **וְעַל זֶה יֵשׁ שִׂיחָה מֻרְבִּי נָתָן: אָדָם צָרִיךְ לְקַיֵּים 'אֵין רָגַע בְּלִי פֶּגַע' הַיְינוּ 'אֵין רָגַע בְּלִי תְּפִילָה אֶל הַקָּבָ"ה', כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים** (בְּרָכוֹת כו:) **עַל הַפָּסוּק** (בְּרֵאשִׁית כח, יא) **"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם" - אֵין פְּגִיעָה אֶלָּא לְשׁוֹן תְּפִילָה; נִמְצָא שֶׁבֶּאֱמֶת 'אֵין רָגַע בְּלִי פֶּגַע' - זֶה הַיֵּצֶר־הָרַע שֶׁמַּגִּיעַ וְרוֹצֶה לְפַגֵּעַ, וּמָה עוֹשִׂים נֶגְדּוֹ? 'אֵין רָגַע בְּלִי תְּפִילָה' אֶל הַקָּבָ"ה - זוֹרְקִים תְּפִילוֹת כְּמוֹ חִיצִים!** וּבִפְרָט בִּימֵי אֱלוּל שֶׁל **סְלִיחוֹת וְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה** - צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּעִנְיַן שֶׁל תְּפִילוֹת, **עוֹד תְּפִילָה וְעוֹד תְּפִילָה וְעוֹד תְּפִילָה!**

וַאֲזַי הַשָּׂטָן יִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי - הוּא אָמְנָם נִמְצָא שָׁם, אֲבָל הוּא לֹא יָכוֹל לְקַטְרֵג... **לָמָּה אֵין "פֶּגַע רַע"? כִּי יֵשׁ לָנוּ "פֶּגַע טוֹב"! שֶׁאָדָם לֹא מַרְפֶּה מִן הַתְּפִילָה!** בְּאִידִישׁ **'פֶּגַע'** הַכַּוָּונָה לְאֶחָד שֶׁהוּא **'נוּדְנִיק'** - הוּא לֹא מַרְפֶּה... **וְכָךְ צְרִיכִים לִהְיוֹת בַּתְּפִילָה - עוֹד תְּפִילָה, וְעוֹד תְּפִילָה, וְעוֹד תְּפִילָה, עַד שֶׁבֶּאֱמֶת הוּא בּוֹרֵחַ... זֶה הַתִּיקּוּן הַיָּחִיד שֶׁיֵּשׁ לָנוּ!**

וְזֶהוּ "אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם" - עי"ז זוֹכִים לְתַקֵּן אֶת הַ**'נִּצָּבִים'** שֶׁל דָּתָן וַאֲבִירָם, שֶׁמְּבַזִּים אֶת הַצַּדִּיקִים, וְרַבֵּינוּ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת מְרִירָה, סִימָן צד): **'בְּכָל בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת נִתְגַּלְגְּלִים שָׁם נִיצוֹצִין מִנִּשְׁמַת דָּתָן וַאֲבִירָם'**; בְּכָל מַחֲלוֹקֶת יֵשׁ נִיצוֹץ שֶׁל דָּתָן וַאֲבִירָם, וּצְרִיכִים לַעֲקוֹר אֶת זֶה! **צְרִיכִים לַעֲקוֹר אֶת הַ"שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה"! וְאֵיךְ? כְּשֶׁאָדָם מַחְלִיט בְּעַצְמוֹ: אֲנִי מַתְחִיל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה! אֲנִי מְהַפֵּךְ אֶת כָּל הָאוֹפִי שֶׁלִּי! מֵעַכְשָׁיו אֶהְיֶה יֶלֶד טוֹב... מֵעַכְשָׁיו אֲנִי מַתְחִיל חַיִּים חֲדָשִׁים!**

וְזֶהוּ **"אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם"** - מַגִּיעַ רֹאשׁ־הַשָּׁנָה! וּמַה הַסִּיּוּם? **'נִצָּבִים - וַיֵּלֶךְ'**, לְהֵיכָן **'וַיֵּלֶךְ'**? **וַיֵּלֶךְ לְאוּמָן!** עַכְשָׁיו אַתָּה יָכוֹל לָלֶכֶת לְאוּמָן... אִם אָכֵן זוֹ הַכַּוָּונָה שֶׁלְּךָ, וּבָזֶה מוּנָּח כָּל הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ - **"נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם"**, וְלָזֶה אַתָּה רוֹצֶה לְהַגִּיעַ וּלְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ, אַתָּה זוֹכֶה לִהְיוֹת **'נִצָּבִים'** - אַתָּה **'נִצָּב'** בְּקוּמְךָ **'בַּנַּיִץ'**, אַזַי אַתָּה קָם לְהַתְחָלָה חֲדָשָׁה, אַזַי אָז תִּקַּיֵּים **'וַיֵּלֶךְ'** - תִּזְכֶּה לָלֶכֶת לְאוּמָן...

הַקָּבָ"ה יְזַכֶּה אֶת כּוּלָּנוּ לָלֶכֶת לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם וּלְהַגִּיעַ לְצִיּוּן רַבֵּינוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, וְלִפְעוֹל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבוֹרֶכֶת, שְׁנַת גְּאוּלָה וִישׁוּעָה, מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יָבוֹא וּתְהֵא הַגְּאוּלָה הַשְּׁלֵימָה!

לִרְפוּאַת ר' שְׁלֹמה בְּרוּךְ בֶּן רִבְקָה